

Letartóztatták Petőfit — de a Babits hazahozza

(Írásaink a 4. és 8. oldalon.)

Történelmi kettőslátás

Az már világosan látszik, hogy sokan, sokáig nem fognak még világosan látni, ezért bizonyos történelmi kettőslátás zavaraival kell számolni. A Kádár-korszakról van szó. Egyik történelmet, az ideologizáltat már lényegében korábban megírták a pártbürokraták. Szépen egymás mellé rakosgatták a kis morzsácskákat, miket elhullajtottak fő- és alideológusok, fő- és alkormányok. A másik történelem, amely maga a történelem, csak abban a nagy pillanatban válhatott igazivá, amikor Pozsgay Imre kijelentette: '56-ban nem ellenforradalom volt, hanem népfelkelés. Hihetők, az igazság mindent elsöpör a hamisított, eltorzított éreketörténelem rozoga simlifalaiból. Hát nem! Sok értékelést olvasni Kádárról és a nevével rémjelzett korszakról. Ilyeneket: A legnagyobb államférfi volt, szocializmust építő hazánk történetében. Volt ereje a Nagy Imre-féle ellenforradalmi kormány által kátyuba jutott ország élére állni és volt bátorsága (milyen paradoxon! mennyivel bátrabbnak ítélnék, ha nem lett volna bátorsága) igénybe venni a Szovjetunió internacionalista segítségét az ellenforradalmi erővel szemben, szocialista vívmányaink megvédésére.

Na és? Mi ezzel a gond? Te a demokráciáról beszélsz, hát ez is belefér. Vagy nem? Természetesen belefér, csak, aki végigélte ezt a korszakot, annak akad némi gondolkodnivalója.

Legelőször is. Most anélkül, hogy bántódása lenne, ki-ki fennen magasztalhatja a Kádár-korszakot, lelkesen buzdíthat a kádári örökség megtartására. Mit is tettek azok, akik most vastag torokkal zengik: óvjuk meg mocsoktól, mocskolódástól a Kádár-korszakot? Mit is tettek tavaly azokkal, akik június 16-án kimentek a 301-es parcellába gyászkoszorúkat elhelyezni? Gumibotos rendőröket küldtek rájuk. Mit is tettek azok, akik a kádári örökség tisztán való megőrzését óhajtják és óhajtják? „En egy hetvenhetedik senki voltam ötvenhatban. Fegyverem se volt. Mégis úgy összeverték a Kádár-huszárokat, hogy nincs egy ép bordám se.” Mi is volt minden ellenvéleménynek az ára? Mi is a különbség a két szólásszabadság között?

A kérdéseket ki-ki tapasztalatai szerint szaporíthatja.

Másodszor, azt sem szabad elfelejteni, nagyon sokan vannak olyanok, akik most hallgatnak, nyelik a nyálukat, ravaszágból, taktikából. Hej, pedig, de szívesen kiabálnák, bizonyítanák, magyaráznák, márpedig az ellen volt ellenforradalom.

Nem tűnik túlzásnak kijelenteni: nem mindig, sőt nemzeti sorskérdés, kik írják, írhatják az új történelemkönyveket.

Czakó Sándor

Az igazgató perre megy

Zsongó Zsolnay méhkas

Kinek vezet a szakszervezet?

Bosnyák Ferenc, a pécsi Zsolnay gyár igazgatójának hangján vibrálás érződik, így telefonon keresztül is. Mereven elzárkózik attól, hogy információt adjon a gyár belső életéről, arról a helyzetről, ami az utóbbi egy hétben náluk kialakult. Nemcsak, hogy elzárkózik, de kijelenti, egyetlen újságíróval sem akar találkozni.

Azt viszont nem tilthatta meg, hogy ne érdeklődjem az emberektől. Ne maradjon titokban, ami a gyárfalak között történik, ami az 1400 dolgozón kívül Pécs város lakosságát is foglalkoztatja, amiről az ország rádióhallgatói korábban már értesülhettek.

„Hírzárlat van, maga ezt nem tudja?”

A fekete hajú hölgy és az ősz hajú idősebb férfi barátságosak, sőt egészen készségesek. — Nem fogják beengedni — így a hölgy. — Hivatalos véleményt, álláspontot nem tudok mondani — zárkózik el.

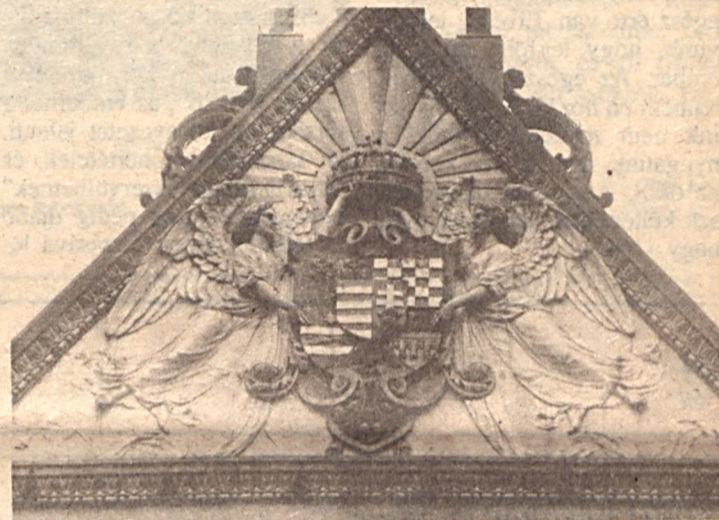
— A saját véleményére vagyok kíváncsi.

— Itt nagy a zaj. — Megfogja a karom, odébb húz, súgja: — Elmondom, ha a magnót kikapcsolja, és perze a nevem... A magnót elteszem, a nevét sem kérdezem.

hogy a dohányból és az alkoholból befolyt állami jövedelem az élvezetükbe belebetegedett emberek rehabilitációjára, táppénzre megy el, hogy betegeskedésekkel rengeteg kiképzett szakembert veszít az ország idő előtt.

A helytelen táplálkozásnak is több az áldozata, mint gondolnánk. A rosszindulatú daganatok kiváló okai közt ez az első, a dohányzást is „lekörözi”. De hát az áremelések korában miként vehetnénk rá az embereket szokásaik megváltoztatására? Ha végigsétálunk egy átlagos magyar falu főutcáján, ma is sok elhízott, nyomoréknak tűnő férfival és nővel találkozzunk. Sokukat egyszerű fogókúrával meg lehetne gyógyítani, vagy legalábbis meg-

folytatás a 2. oldalon

Majd ha egyszer, egyszer béke lesz...

Szavai nyomán kibontakozik a Zsolnay-sztori. Nemcsak Pécssett, de az országban másutt is most fizetik ki az első félelmi prémiumokat. Ez még csak rendjén lenne, de az összeg: tudja mennyi? — kérdezi sejtelmesen és válaszul is rá. — Az igazgató 500 ezer forintot, a gyáregységvezetők pedig 250 ezer forintot kapnának, s a többiek így lefelé. A dolgozók pedig csak ezer, másfél-kétezer forintot. Ezt a nagy különbséget nem lehet elviselni. Az üzletben, az árura nincs kiírva, neked olcsóbb, mert kicsi a béred. A kenyeret, húst, ruhát mindenkinek ugyanannyiért adják. Amíg a dolgozók nem

veszik fel a prémiumot, addig a vezetőknél sem fizethetik ki.

— Mit szeretnének?

— Több pénzt! Most megy a huzavona. Volt megbeszélés, amire az igazgató nem jött el. A dolgozók munkásgyűlés összehívását kérik. Talán lesz is! Lehet, hogy a szakszervezeti bizalmiak képviselik a munkásokat, de sokan, inkább személyesen akarnak részt venni rajta. Nekünk még nem szólt senki, hogy miről alkudoznak majd. Ennyit tudok. Na meg még annyit, hogy amíg a dolgozók nem veszik fel a prémiu-

folytatás a 3. oldalon

Olasz okkultak kultusza

A babona aratása

„Felsőközéprétegű, kedvező konjunktúrát, kitűnő piaci viszonyokat látok!” A hírek szerint Olaszországban némelyik jósnő gyakran ejt ki száján ilyen szavakat a varázsgömbbe bámulva. Az utóbbi olasz statisztikák arról árulkodnak, hogy a babona korántsem csak a fejletlen déli országgrész lakosainak „kiváltsága” — egyre inkább dívik északon, a felső világi körökben, a nagy menedzserek és milliósok világában is.

Az elmúlt években az olasz sajtó nem fukarkodott a babonás csemegékkel. A kereszténydemokrata Giovanni Goria volt miniszterelnökről, aki

folytatás a 2. oldalon

Olcsó és rövid az életünk

Egészségügyetlenség

A proletárdiktatúra nem tesz jót az egészségnek a WHO legújabb statisztikái szerint. A születéskor várható átlagéletkor, 33 ország adatait figyelembe véve, így alakul: az élenjáró Japán és az a dicstelen utolsó helyen szereplő Magyarország közt tíz év a különbség, de a többi szocialista ország sem áll jobban, ők is a lista legalsó találatok. De állhat itt bizonyítékul másik WHO statisztika is. Ha mondjuk 64 évig élünk, és azt vizsgáljuk, hányan nem élnek meg ezt a nem túl magas kort sem, hasonló eredményre jutnánk. Ami a „potenciális élettartamvesztést”, a feleslegesen elvesztett évek számát illeti, első a Szovjetunió, második Románia, harmadik Magyarország. Ha pedig a férfiak százezer főre eső összes halálózását nézzük, első Magyarország, szorosan követ bennünket Csehszlovákia, Lengyelország és a Szovjetunió. Tekinthejtük-e mindezt egyszerű véletlennek?

egészségügyi Intézet főigazgató-helyettese; a környezeti tényezők egészségkárosító és daganatkeltő hatásait kutatja. És ahol lehet, javaslatot tesz a megelőzésre. Elve: gyógyítási sokszor késő, a megelőzés a legolcsóbb, még ha az elején sokba is kerül. Ez csak látszólagos ellentmondás. A befektetés hamar megtérül.

— Hogy kedvenc hasonlatommal éljek, a járványos gyermekbénulás kitérősekor sem a vastidőket kell beszerezni, hanem mielőbb bevezetni a védőoltást, vagyis az elsődleges megelőzésre kell koncentrálni. Úgy érzem, nemcsak hazánkban, de a többi szocialista országban is megelőzhetőek lennének ezek a korai halálhoz vezető betegségek, ha a szemléleten változtatnánk végre — mondja a tudós kutató.

Börzsönyi professzor az ötvenes évek naivitásában, azóta hamisnak bizonyult optimizmusában is látja mai bajaink gyökerét.

— Hazánkban, ezt már lassan egy gyerek is tudja, (de ha nem, hát tanítani kéne neki!) a

vezető halálokok: a szív- és keringési betegségek, a rosszindulatú daganatok, a légzőszervi betegségek, az öngyilkosság. Ezekért viszont a hibás táplálkozás, a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a környezetszennyezés tehető felelőssé.

Ezenkívül nálunk a legmagasabb a nők foglalkoztatottsága. Ha pedig kiesik a család összetartó ereje, annak beláthatatlan következményei lesznek: egyre több a válás, megnő a fiatalok bűnözése, terjed a kábítószer-fogyasztás. Vajon miért nem lehet bevezetni a családanak részvételmű foglalkoztatását?

Börzsönyi professzor szerint rengeteg a tennivaló. A munkahelyeken komolyabban kellene venni a maszk, a szűrő használatát, a szellőztetést, mert a légzőszervi betegségeket csak így lehet megelőzni. Speciális érdekeltségi rendszert kellene bevezetni: a dohányzó munkásnak kevesebb fizetést kéne adni, hiszen képtelen azonos mértékű és mennyiségű munkát végezni, mint nemdohányzó társa. De nehéz bizonyítani,

Egészségügyetlenség

folytatás a 1. oldalról

szabadítani fájó izületeiket a nyomasztó túlsúlytól, amely érrendszerüket is veszélyezteti.

— Mindezekért nem lehet egyedül az egészségügyet felelőssé tenni — mondja a professzor —, a szoba-konyhas lakások világában és égető lakásgondok közepette. A „panelpala-otlakban” pedig a kifejtett szigetelések miatt pihenni sem tud ember nyáron a zajtól szenved, télen sokszor a melegtől. Alapvető mozgásigénye levezetésére nincsenek meg a feltételek, és akkor még nem beszélünk arról, ami az utcán zajlik. Minden kormány elemi érdeke, hogy az ember környezete tiszta legyen, még ha ez sokba is kerül a költségvetésnek. A közművesítés befejezetlen, a helyzet botránys: vezetékes víz van, ám csatorna nincs, így tönkretesszük a felszíni vizeket, az ázott kutakat. Az esetenként át sem gondolt járműimport, a Trabantok egészségkárosító hatásáról ne is beszéljünk! A politikusok tévednek, amikor a környezetvédelmi rendszerekből az embert kifelejtik, kihagyják, holott az egész érte van. Elvégre jelszavunk, hogy legfőbb érték az ember. Az egészséges ember, tenném én hozzá. A mi orvosaink nem rosszabbak, mint a nyugatiak, nem itt kell keresni az okot. Átgondolt intézkedések kellenének, sürgősen, mert nagy a baj.

A huszonegyedik órában járunk. Nem először mondom el ezt: kollégámmal, Lapis Károly professzorral az Akadémia májusi közgyűlésén már ismertettük a népegészségügy gondjait, s a mind aggasztóbb helyzetet. Már az is nagy segítség volna, ha a 14 év alatti iskolások naponta fél liter tejet kapnának ingyen. Gondolnunk kell az eljövendő generációkra is.

A Magyar Tudomány márciusi száma ismertette az MTA orvosi osztályának jelentését az ország lakosságának mind részletesebb egészségi állapotáról. Losonczy Ágnes szociológus tanulmányának gondolatmenete így összegezhető: a második világháborút követő 20 év látványos javulása után, 1965-től megkezdődött hazánkban a halandóság látványos romlása. A korai halálozás arányainak növekedése, a tömegesen romló egészségi állapot mögött társadalmi okok is állnak; amelyek túlmutatnak a biológiai, genetikai adottságokon. Társadalmi vészjelzések ezek a számok és statisztikák, a társadalmi létfeltételek és az emberek teherviselő képessége között létrejövő feszültség megrendítő bizonyítékai.

Mert mint Losonczy mondja, az a közhely, hogy „minden élőlény csak a környezetével együtt érhető”, az embemél a társadalmi környezetet jelenti. A társadalmi teherterhelés és bajok gyakran „szervülhetnek” betegséggé, ezek pedig újabb társadalmi bajok forrásává le-

hetnek. Elég csak az alkoholizmust példaként kiragadni: a betegség mögött megoldhatatlan társadalmi problémák és feszültségek rejlenek. Tehát nem, vagy nemcsak személyiséghibák jelentkeznek forrásként, hanem a kilátástalanság, a védőközösségek hiánya, az életcélok zavarodottsága, az önbecsülés, az önértékelés zavarái, az öntudatot, az önbizalmat adó munkák hiánya, az értelmes társadalmi cél, a jövőtudat „nélkülözése”, az érvédő képesség gyengesége is jelen van a hosszan sorolható okok között. Sokan vannak a társadalmi átalakulás, az „adaptáció sérültjei”, sokan rokkannak bele a hajszába, abba, hogy bizonytalanságukban a mába, a tárgyakra, az élvezetekbe kapaszkodnak.

Súlyos szavak, kijelentések ezek, de hát a beteg társadalom, a romló egészségi állapot minden szakembert riadóztat. Csak a jövő korrigálhatja a jelent, ha sikerül a tartalékokat, a léleklyózott energiákat, a tehetség „elfekvő készletét” mozgósítani. Az ártalmas feltételek fennmaradását ugyanis egyre kevésbé képes az ember ép testtel és lélekkel elviselni. Am ehhez be kell látni: a népegészségügy helyreállítása nem egészségügyi-szervezési, hanem gazdasági-politikai feladat, melynek során számolni kell azzal is, mit vár, mitől fél és mit bír el a népesség. (MTI-Press)

Hunyady Judit

Kész az árpa, hús a búza

A száraz időben továbbra is zavartalanul dolgoztak a kombájnok a határban. A MÉM adatai szerint a termőterület 93 százaléka levágták a kalászos gabonát.

A búza 95 százaléka került le a földekről, befejeződött az őszi és a tavaszi árpa vágása, a zab termőterületének pedig még 30 százaléka áll lábba a növényállomány. A legtöbb munkát a továbbiakban a rozs adja, ennek a növénynek valamivel több mint kétharmadát aratták le. Mint ahogy hazánkban általában lenni szokott: a déli és a közép-országrészben a búzát ilyenkor már levágták, ám északon, nyugaton

és a hegyvidéki részekben még nap mint nap a földeken vannak a gépek. Arra lehet számítani, hogy augusztus 10—12-ére készülnek el a nagy nyári munkával a mezőgazdasági nagyzemek, amennyiben nagyobb esőzések nem hátráltatják a munkát.

A termésátlagokról a MÉM-ben elmondták: ami a búzatermést illeti, a hazai mezőgazdaság történetében várhatóan ez lesz a harmadik legjobb esztendő. Voltak ennél nagyobb várakozások, ám végül is a kánikulai felmelegedés nyomán sokféle túlerés következett be, és tény az is: számos mezőgazdasági üzem eltaktikázta az ara-

tást; a viszonylag költséges mesterséges szárítást nemigen alkalmazták, vártak a természetes beérésre, ám éppen az érés utolsó időszakában esők voltak az országban, és emiatt csak 4—5 napos késéssel indították a gépeket. Ez némi eltolódást jelentett az aratási menetrendhez képest, s mivel ilyenkor naponta akár egy százalékkal is apadhat a termés, végül is nem mindenütt vált be a mezőgazdák számítása. A rozs, a zab és az árpa jó termésrel fizet. Az újabb összesítő jelentések két hét múlva várhatók, ezután teszik közzé az idei kalászgabona-termés hivatalos, előzetes adatait.

Transelektro tranzakció

Magyar—török áramkörök

A Transelektro kereskedőház szakemberei a napokban átadták annak a magyar berendezésekkel felszerelt hőerőműnek az első blokkját, amelyet a törökországi Catalagziban építenek fel. A beruházás során 2, egyenként 150 megawatt teljesítményű blokk létesül az erőműben.

A határidőre pontosan átadott 1. számú blokk kazánját a Ganz Danubius Kazán- és Gépgyártó Rt. készítette, a vízkezelőt pedig az Április 4. Gépipari Művek Röck Energetic leányvállalata. A két gyártó szakemberei irányították a helyszíni szerelést is. Ezért a szállításért és a munkáért a Török Villamos Művek 34 millió dollárt fizet a Transelektronak.

A következő hónapokban folytatódik a beruházás Catalagziban. Az erőmű második blokkjának felépítése mintegy 100 millió dolláros beruházás, s ebből 40 milliónyit szintén a magyar ipar vállalt el. A tervezést az Erőmű Beruházási Vállalat és az ERŐTERV végzi el. A főbb egységeket az első blokk berendezéseit szállító magyar vállalatokon kívül a Ganz Villamosipari Vállalat gyártja és szállítja Törökországba. A Transelektro által vezetett konzorciumban részt vesz az NSZK-beli Siemens és a japán Mitsubishi cég is. Ezek a partnerek adják az erőműhöz a turbinát és a generátort.

(MTI)

Panaszokat is vár a MÁV

A napokban nyilvános panaszirodát nyitott a MÁV a Népköztársaság útja 75. szám alatt. Az irodában bárki személyesen elmondhatja a vasúti utazással kapcsolatos panaszait, sérelmeit. Erről jegyzőkönyvet vesznek fel, s kivizsgálják a panasz okát. Ez az iroda foglalkozik a MÁV-hoz érkező frásos panaszokkal is. Az érdemi ügyintézés mellett az iroda dolgozó javaslatot tesznek a panaszforrások feltárására, megszüntetésére. A bejelentőket hétfőn 9-től 18 óráig, kedden, szerdán és csütörtökön 8-tól 16 óráig, pénteken pedig 8-tól, 12 óráig fogadják. Telefonon a 220-660/703-as és a 425-151-es számon lehet elérni az irodát.

A babona aratása

folytatás az 1. oldalról

Gianni Agnelli, az olasz autógyártás óriása kifoson kerül a nagy döntéseket, ha kedv van és tizenharmadika. A FIAT-cég egy másik magas rangú tisztviselője a csőstől nyakába zúdult bajokat összefüggésbe hozta az egyik cserepesnévénnyel, amit akkoriban helyeztek el dolgozószobájában. Ezért utasította titkárnőjét, hogy a növényt távolítsák el — nemcsak a szobájából —, hanem a vállalat székházától több kilométerre. Giulio Andreotti — aki most alakította meg a sokadik olasz kormányt — mindig leadja házi csillagjósnojkének azon személyek születési dátumát, akikkel kapcsolatba került. A labdarúgó csapatok némelyike mindig kikéri saját bejárati jósnojkének véleményét arról, hogy mi lesz a következő mérkőzés eredménye, és a világerő sem hajlandó elárulni senkinek a látók nevét, nehogy elhappolja tőle egy másik egyesület.

Ezek után nincs mit csodálkozni azon, hogy ha a jósök, látókok, kártyavetők, varázslók valóságos szakmai közönséget alkotnak az olasz csizmán. A közönséges fővárosi telefonkönyvben a „maghi” (varázslók) fejezetnél oldalakon keresztül olvashatók a szerelmi vágy felébresztéséhez, a dohányszárításról való mágiikus leosztatáshoz, a sors útjainak kifürkészéséhez értő „szakemberek” nevei. Mert Itáliában

igenis diplomához kötik a varázslói, látónoki praxist, még akkor is, ha az utcákon, tereken képesítés nélküli kártya- és tenyérszók egész regimentje világoztatja fel a hiszékeny turistákat jövőjükéről.

A jövőkutatók így jól jövedelmező iparágá vált: országos szinten 800 milliárd lírás forgalmat bonyolít az „okkultipar”, a szakma egyes jól futó tagjai a mágikus réteget gyarapítják. Arcella mágusa például egész kastélyt vásárolt a transzban végzett szellemidéző munka jövedelméből. Még a muránói üvegipar is kitesz magáért: gyönyörű varázsgömböket fújnak azon a tájon. A babona luxussá nőtte ki magát: egy északi nagyvárosban levélben kell megkeresni az adott jósnojt a 200 ezer lírás csekkel egyetemben, amit csupán azért kell fizetni, hogy a mester válaszoljon. Aztán a válaszban meg lesz a fogadóóra időpontja is, s a szeánsz díját utólag kell letenni.

Ezért aztán nagyon kell hinnie a mágiában annak, aki abból akar meríteni tanácsot. Nemcsak a zsebe bánja ugyanis, ha nem jön be a jóslat, de pörül járhat amiatt is, hogy esetleg székhálos hálózába kerül. A bűnügyi krónikák nem egy visszaélésről tudósítottak már. Tipikus eset volt például, amikor egy mághushoz betoptant egy másfél méternél alig magasabb leány sudármagas fiújával, s azt kérte a mestertől, tenne valamit, hogy megnőhessen akkorára, mint barátja. A „mester” gyógyírnak a neki

közösülést írta elő, ámde nem barátjával, hanem vele, a gyógyító varázslóval. Azt mondják, a rendőrség azóta is körözi...

A szakma komoly képviselői azonban mindig is megvetették a szélhámosokat, a dilettánsokat, a mesterséget lejárató hiánakat. Augusta Crisafulli (mágusnéven „Marta”) úgy döntött, törődnie kell a szakmai utánpótlással is, és megalapította Felsőfokú Mágia Főiskoláját. Az intézmény — véresen komoly elnevezése ellenére — amolyan gyorstalpaló, hiszen négynapos kurzusokat tartanak benne, „potom” hat és félmillió líráért plusz ÁFA. A Mesmer Nemzetközi Akadémia sanremói, milánói, genovai, anconai és bari székhelyén tetszés szerint választhatók speciális tanfolyamok: az egyiptomi módszerű múmiabalsamozás megtanításáért félmillió líra a tarifa, de az ördögűző-képzésért már másfél milliót kérnek. A legdrágább azonban a számítógépes csillagjósolás oktatása, a tanulóknak hárommilliót kell letennie az asztalra, hogy az okkult tudomány és a magasszintű technológia ismereteit elsajátítsa.

Itália gazdasága mostanában teljes gőzzel igyekszik felzárkózni a fejlett Nyugat-Európához, hogy felkészsüljön az 1992-es piacegyesítésre. Ezek szerint a gazdasági vezetők mégsem a mágiában és a ráolvasásban bíznak elsősorban, még ha kísértésbe esnek is olykor.

Bush javasolta a kormányzóknak

Listán lesz tán országunk

Egyebek közt Lengyelországgal és Magyarországgal való kereskedelem növelését ajánlotta az amerikai kormányzóknak George Bush. Az elnök Chicagóban, az Egyesült Államok tagállamainak kormányzói előtt mondott hétfőn beszédet, amelynek a Fehér Ház munkatársai kiemelt jelentőséget szántak.

Az Egyesült Államok történetében eddig mindössze kétszer fordult elő, hogy az összes kormányzó együttesen találko-

zott az elnökkel, hogy meghallgassa a washingtoni álláspontot valamilyen nagy horderejű kérdésben. (Az első alkalommal Theodore Roosevelt, másodsor pedig Franklin D. Roosevelt hívta össze a kormányzókat — az utóbbi esetben arról volt szó, hogy in léaljon ki az Egyesült Államok a nagy gazdasági világválság pénzügyi szakadékból.)

Bush chicagói beszédének fő témáját az amerikai oktatás-

ügy helyzete adta, de szó volt az amerikai külgazdasági kapcsolatokról is és itt hangzott el Lengyelország és Magyarország, az elnök által a közelmúltban meglátogatott két kelet-közép-európai állam neve.

Bush azt javasolta a kormányzóknak, hogy „vegyék fel listájukra Lengyelországot és Magyarországot”, amikor külkereskedelmi lehetőségek után néznek a világban.

Ki nem tud adni kalácsot...

Kuba adott tanácsot

Kubában egy héten belül már másodsor érte heves támadás „a szocializmusnak ellentmondó kapitalista elveket”. A Juventud Rebelde, a kubai ifjúsági lap legutóbbi számában terjedelmes cikket közölt, amelyben élesen elítéli „az úgynevezett új elveket”. Egy hete Fidel Castro államfő a Moncada lakotanya ostromának 36. évfordulóján mondott beszédében szintén bírálta azokat, akik „néhány szocialista országban hasonló elvek bevezetésén dolgoznak”.

A Lazaro Barredo tollából megjelent cikk olvasói levelekre válaszol. Megállapítja, hogy tévednek azok, akik újnak vélik a piacgazdaság, a többpártrendszer, a parlamentári demokrácia elveit, mert azt már a század eleje óta gyakorolják igen sok országban. Szerinte egyoldalú megközelítés pusztán a széleskörű magántulajdon bevezetését és a gazdaság ideológiától való mentesítését javasolni. „Ezek az új elvek kapitalista formák beolvasztását jelentik és törvényeik el-

fogadhatatlanok a szocializmusban” — írja. Barredo aggodva jegyzi meg: „Az egyik mostani tendencia azt mutatja, hogy igyekeznek racionalizálni a foglalkoztatást, hogy olcsóbb legyen a termelés. Ha ezt követjük, akkor több ezer munkás azonnal munka nélkül maradna. A mi politikánk azonban határozottan más. A helyett, hogy ilyen olcsón törekedjenek a hatékonyságra, mikrobrigádokat szervezünk és új beruházásokhoz irányítjuk a munkaerőt”.

Csehszlovákia

Vágott sávok a határon

Szűkítik a határsávot Csehszlovákia nyugati, Ausztriával és az NSZK-val közös határánál, valamint csökkentik az állampolgárok kiutazásával járó bürokráciát — jelentette hétfőn a CTK csehszlovák hírügynökség. A keddtől életbe lépő rendelkezések szerint a határsávot „az államhatár megbízha-

tó védelméhez szükséges minimális kiterjedésűre csökkentik”.

A jelentés azonban nem részletezi sem a sáv eddigi szélességét, sem pedig a csökkentés mértékét. Csupán azt jegyzi meg, hogy ezzel az intézkedéssel mintegy 14 500 hektár erdőt, illetve mezőgazdasági ter-

melésre alkalmas területet nyernek.

Csehszlovákia Ausztriával és az NSZK-val közös határa mintegy 500 kilométer hosszú. Az új intézkedések egyúttal egyszerűsítik az utazással járó állampolgári adminisztrációt, a kiutazási engedély megszerzéséhez szükséges papírmunkát. A csehszlovák állampolgároknak eddig minden egyes kiutazást külön kellett kérvényezniük, s ezek engedélyezése a hatóságoknál múltott.

Zsongó Zsolnay méhkas

Kinek vezet a szakszervezet?

folytatás az 1. oldalról

mot, addig a vezetők sem kaphatják meg. Most az a taktika, hogy megtagadjuk a pénz átvételét egészen addig, amíg nem lesz megfelelő egyezség.

— Mit csinál a szakszervezet? Ki a vezető?

— Keresse Kószegi Istvánét, a Zsuzsát! A szakszervezet a munkások oldalán áll.

A munkások nem veszik fel a prémiumot

A kapuban emberek beszélgetnek. A portás éppen egy nyitott táskába tekint be. (Hol itt a bizalom?) Hozzám senki se szól, pedig nagyot köszönök. Először vagyok a Zsolnayban, találomra indulok el, arra felé, ahol a legtöbb van.

— Mi újság a gyárban?

— Az van, most van — és felváltva mesélnek. Pár szóval mások is bekapcsolódnak a beszélgetésünkbe. Jobbára csak hallgatónak és továbbmennek. Valamennyien 1500 forint prémiumot kapnának, egész évre talán 2800 forintot. A vezetők több száz ezret. Ez nem igazság. Ezt ők, a munkások nem hagyják. Megtudom, hogy a havi fizetésük 7500—8000 forint.

— Sok a fizetésük, vagy kevés?

— Menjen ki a pécsi piacra — okít a férfi — ott majd meglátja, mennyit ér ez a fizetés. Jöttek ide más újságírók is, de még csak újságcikk se jelent meg erről a lehetetlen helyzetről. Hogy jött be? — kérdezik.

Úgy tűnik attól tartanak, bajuk lehet abból amit elmondtak, vagy, hogy egy idegen, gyanús alakkal szót váltottak, mert gyorsan eltűnnek a másik kijáraton.

A porcelánfestő lányok összefogtak

A szakszervezeti irodában barátságosak. Csak akkor veszik kicsit vissza a hangjukat, amikor elmondom, ki vagyok. Úgy néznek rám, mintha az égből pottyantam volna közéjük.

— Tudja — mondják — mi is hibásak vagyunk. Megszavaztuk a prémiumot, igaz százalékosan. Fogalmunk sem volt arról, hogy mit szavazunk meg, illetve mi annak a pénzbeli vetülete. Forintokról végig nem beszéltünk. Nem tudjuk, mit lehetne csinálni. Az igazgató azt mondja, munkaügyi bíróságra megy. De ki ellen? A kollektíva ellen? Az szb ellen? Ön-maga ellen? Ellenünk? A porcelánfestő lányok azt mondják, az ecsetet senki sem veszi ki a

kezükből. Most összefogtak. De nincs igazuk, mert aki dolgozik, annak a munkájában hibát is lehet találni. Olyan ember sincs, aki ne aludna el életében legalább egyszer. Akinek nagy a szája, könnyen kapun kívülre kerülhet, hiszen a létszámléptetés itt is tendencia. Nem könnyű manapság ugyanannyi bérért új munkahelyet találni. Az új munkát pedig meg is kell tanulni.

Kószeginén, Zsuzsán látszik, mostanában nem sokat aludhatott. Ő is megerősíti; a vita törvényes keretek között zajlik. A vezetőség nem követett el semmi törvénybe ütközőt. A szakszervezeti fórumok és a vállalati tanács is megszavazta az eredmények alapján a prémium kifizethetőségét. És a vezetők nem is hajlandóak lemondani a prémiumokról. Megdolgoztak érte, jár nekik. Nem dolgoztak rosszabbul, mint az elmúlt esztendőben. Különböző elképzelések vannak megoldásként, de ami ma igaz, holnap nem lesz az. Minden nap, minden változik, ezért nem fogad az igazgató senkit. Majd ha kiforrt magát, majd ha megszületett a kompro-

misszumos megoldás, akkor meghívják hivatalosan is a sajtót, magukat is. Most jobb lenne nem foglalkozni ezekkel a dolgokkal.

— Nagy itt a vezetőellenesség?

— Szerintem nem vezetőellenesek az emberek, azt igazán nem mondhatni, de irritálja őket a prémium nagy összege, a nagy pénz- és bérkülönbség. Igazuk is van, mi nekik adunk

igazat. Azt hiszem, mindenütt megfizetik a vezetőket, nem a legnagyobb gond, hogy ők sokat kapnak, a dolgozók, a munkások keresnek nagyon keveset. De miből adjunk többet? Pár hete fogadtuk el a kollektív szerződést. Talán azt kellene módosítani? Vagy a maradványpénzt kifizetni, de az is csak pár száz forint lenne. Tüneti kezelés lenne csupán. A prémiumoknak lépést kelle-

ne tartani az inflációval. Hígygye el, fáradt vagyok. Annyi itt az elképzelés, de véleményem szerint ez már túl megy a kompromisszumon. Ez nemcsak a mi problémánk. Semmit sem tudni, hogy ez a helyzet mivé fajul. A munkások kötik az ebet a karóhoz. Nem veszik fel a pénzt. Bár aki kéri, annak kiadják. A többség majd csak akkor hajlandó felvenni, ha valami ésszerű megoldás született. De mikor és mi a megoldás? Nekünk a vezetők érdekét is képviselni kellene, mert ők is szakszervezeti tagok... Látott már embert, aki önként lemond arról, ami neki jár?

Eddig a beszélgetések. A munkások féltik az állásukat, fillérjeiket, az egzisztenciájukat, ez elsősorban névtelenségük oka is. Több anyagi elismerést szeretnének.

Mi hát a megoldás? Semmiképpen sem az elrendelt hírzárlat.

Az is jogos kérdés, hogy a vállalati tanács betölti-e azt a feladatát, amit a jogalkotók a „tulajdonos” keresés címén elvártak tőle. Egyre több jel mutat arra, hogy sem az állam, sem az egyéb irányítási formák nem alkalmasak a tulajdonos megszélyesítésére. Ohatlatlanul a „Zwack” úrral — egy valódi tulajdonossal — készített interjú jut eszembe. Erős szakszervezetre és jól fizetett dolgozókra van szükség. Ez a siker egyik alapja.

Nem Zsolnay kerámia

Veress Éva
Fotó: k.a.

1989. augusztus 2.

D Á T U M

3

Szociáldemokrata levelek

Évszázados polémiák

Évtizedekig különös és jól körülírható politikai érdekek fűződtek ahhoz, hogy csak a szűk szakmai körök számára legyen elérhető hazánkban a történelmi-, filozófiai- és politikai tudományi irodalom azon része, amely a marxizmus-leninizmus eszmerendszerét kritika alá vette. Ezen eszmerendszer kizárólagosságát és csálhatatlanságát csak úgy lehetett elfogadtatni, hogy a kételkedőket és bírálókat — akár adminisztratív eszközökkel is — távol tartották a tömegektől. Pedig ennek az eszmerendszernek kezdettől voltak bírálói, ortodox értelmezésének külső és belső ellenfelei-ellenzői. A polémiák tehát egyidősek kiváltóikkal, így ugyancsak évszázadosak. A polgári kritika jelenlétét és létjogosultságát ugyan — természetesen osztályreakcióként — elismerte a hivatalos politika, de az egységesnek feltüntetett munkásmozgalom — jó részt szociáldemokrata-kommunista — értelmezési vitáit agyonhallgatták, nemlétezőnek tekintették, vagy revizionista, munkásáruoló bélyegzővel egyszerűen indexre tették a proletárdiktatúra ideológusai. A kötelek lassan lazulnak, de még sok-sok munkára lesz szükségünk ahhoz, hogy a közvélemény számára tisztázzuk e polémiák eredendő voltát és lé-

nyegét. Terjedelmi okokból csak vázlatos kiemelésekre szorítkozhatom.

A két háború közötti időszak tudományos történetírása, pl. Szekfű Gyula, eleve megkérdőjelezi a mechanisztikus osztályharc szerepét erősen túlbecsülő marxi történeftelvezés helytállóságát. A polgári történetírás — bár ugyancsak kissé egyoldalúan — az egyéniség, az individuum történelemformáló jelentőségét hangsúlyozza, míg az ortodox marxista-leninista történetírás a munkásmozgalom — ezen belül a kommunista mozgalom — részére tartja fenn a történelemformáló privilégiumát. Az ideológiáktól mentes, tudományos értelemben komplex történelemszemlélet tükrében értelmetlenül válik ez a túlértékelés, a történelem „visszafelé” történő formálása, az utólagos öngigazolási történelemhamisító kényszerkerpze. A jelentéktelen méretű és jelentőségű magyar (antifasiszta) ellenállás — benne a kommunisták — szerepének tudatos felnagyítása egyértelműen példázza e történelemszemlélet ideológizáltságát és tarthatatlanságát. Különösen káros jelenség, ha a munkásmozgalom ebben a minőségében a grádics szerepét kapja, melyen a kultikus jelképpé vált, messiánus „vezér” a mennyekbe vonulhat.

Általános ideológiai kérdésekben már első megközelítésre két újabb ütközőpontot vehetünk észre:

— a tulajdonviszonyok kérdésköre, mely elsősorban a földtulajdon körül sarkított;

— a proletárdiktatúra szükségessége, illetve elkerülhetlensége.

A mai napig e két vitaponton tapintható ki igazán a szociáldemokrácia és a kommunista mozgalom politikai stratégiájának, felfogásának alapvető különbsége. Az I. Internacionálé 1869-ben, baseli kongresszusán még a következőt mondta ki: „...a társadalomnak jogában áll megszüntetni a föld magántulajdonát, és a földet közösségi tulajdonba venni...” Ez a határozat még egyértelműen kapcsolódik a marxi evidenciához, miszerint a parasztság egyértelműen reakciós réteg. Ezt a határozatot már Ferdinand Lasalle megtámadta; a földtulajdon kisajátítása helyett, egy államilag támogatott, önkéntes szerveződésű szövetkezeti rendszer részesítve előnyben. Mihail Bakunyin, az „anarchizmus atyja”, azon az alapon vetette el a kisajátítás elvét, hogy ezáltal a proletariátus a parasztság kizsákmányolójává válhat. A veszély realitását bizonyítandó, csak két fogalmat hadd idézzek a későbbi időszakokból: „hadikommun-

nizmus”, „padlássöprés”!!! Karl Kautsky, a „Marx utáni marxizmus” megalapítója, a német és nemzetközi szociáldemokrácia egyik legnagyobb hatású egyénisége, szintén a szövetkezeti rendszer mellett kötelezte el magát. Határozottan elutasította a kisajátítást, az oszthatatlan hitbizományként működtetett „közösségi-szövetkezeti” tulajdonformát. Az ő szövetkezete önkéntes alapon magántulajdonokból szerveződött, a tulajdonosok mindenkorai érdekei szerint. Felfogása szerint az állam nem avatkozhat be — adminisztratív eszközökkel — az agráriügyekbe, hanem egy tudatosan működtetett dotációs rendszerrel befolyásolja a kívánatos termékszerkezet kialakulását. Ha a fenti elgondolásokat összevetjük a proletárdiktatúrák katasztrófális agrárpolitikájával, mely — a kommunisták szerint is — egyik fontos oka volt pl. a Tanácsköztársaság bukásának, az oroszországi éhínségnek, nem beszélve a már emlegetett „padlássöprés” társadalmi-gazdasági hatásairól, nem nehéz e felfogás előnyeit felismerni. Egy magyar parasztnak sem jutott volna eszébe olyan egetverő marhaszavak, mint a gumipityang- és gyapottermelés. Ehhez bizony központi agytröszt kellett, és „hatékony központi akarat”.

A másik ütközőponttal kapcsolatban mint látni, le kell szögeznünk, hogy a proletárdiktatúra — létrejöttékor — meghirdetett célja ellenére sem hoz létre osztály nélküli társadalmat, hanem pusztán felcseréli az osztályviszonyokat. A politikai hatalom megszerzésének egyik lehetséges eszközét, az erőszakot, az osztály-

harc „szükségyszerű, s ezáltal jogos” harci formájává avatja.

Célja tehát az osztály nélküli társadalom, s e cél érdekében nem elegendő politikailag uralni az elnyomott — tőkés, burzsoá, kispolgárság, kulákság, parasztság, értelmiség, stb. — osztályokat és rétegeket, hanem mielőbb likvidálni kell azokat, illetve amelyekre mégis szükség van, teljes kiszolgáltatottságba kell taszítani.

Ennek az osztályuralomnak édesgyermekai azok a szörnyűszülöttek, akiket sztálinizmus, CSEKA, ÁVH — szalonképebb mutációjukként továbbélő — Munkásorség néven rettegett és retteg ma is a Közép-Kelet-Európában élő társadalmak mindegyike. A proletárdiktatúra befelé s kifelé egyaránt militarista jelleget mutat. A sztálinista-rakosista rendszer gépezete tulajdonképpen nem különbözik a hitleri Németországétól. Közismert, hogy az első öt éves tervek erőltetett iparfejlesztését is elsősorban katonai szempontok indokolták.

Lasalle már megszületésekor megkérdőjelezte a marxi tételt. Az 1869-es Eisenach-i kongresszuson A. Bebel és W. Liebknecht úgyszintén. Legtudatosabban talán az 1890-es években Eduard Bernstein szállt szembe a proletárdiktatúra eszméjével. Ő a társadalomba jóléti, szociális reformokkal, és a parlamentáris demokrácia útján kívánt „beépülni”. Kiindulási alapja mélyen reális volt. A kapitalizmus igen adaptívnek bizonyult. Nem következett be a proletariátus végletes „elnyomordása”, aminek végül is a forradalom kirobbanásához kellett volna vezetnie. A kapitalizmusnak

esze ágában sem volt elkorhadni, mint azt az ortodoxok várták. Nem véletlen, hogy a forradalmi teoretikusok, Leninnel az élen, átváltottak a „leggyengébb láncszem” elméletre, és a legkevésbé fejlett, a világháborúban leginkább elgyengült államokra irányították figyelmüket. A Párizsi Kommun általánossá tette a szociáldemokraták körében a bizalmatlanságot a politikai erőszak szembent, az első proletárdiktatúrák pedig világossá tették a marxi revolúciós elmélet zsákutca jellegét. Nem maradt más, mint továbbfejleszteni az evolúciós út elméletét, Marxot alkotó módon meghaladva a tisztán politikai harc eszközzel azonosítani a szociáldemokrata „stratégiát”. Azt, hogy ez a modell mennyire működőképes, nyugat-európai demokráciák egész sora bizonyítja. Egyetlen példaként íme Finnország, a század elején még elmaradott orosz gyarmat volt, ma pedig, szociáldemokrata vezetés mellett nemcsak felzárkózott, de ott van Nyugat-Európa élvonalában. A viták tehát az európai civilizáció számára régen eldőlték. Lemaadásunk pontosan abban nyilvánvaló, hogy ezek az evidenciák még mindig, ha nem éppen újra és újra megvitatandók. Ezzel az óriási tapasztalati anyaggal és erkölcsi erővel a hátunk mögött, amit számunkra a testvérpártjaink történelmi sikerei biztosítanak, mi könnyebben vállaljuk a vitát, mint az idő szorításának felelősségét. Mert az időnk véges, a lemaradás csak fokozódik. Valóban hatékony lépéseket kell tenni, ha utódainkra nem egy tönkrement lezüllött országot akarunk örökíteni.

Gazsó István

Letartóztatták Petőfi Sándort

Hétfő este maratoni sajtótájékoztató keretében jelentette be Morvai Ferenc, a Megamorv-Petőfi Expedíció vezetője azt, hogy a Szovjetunió Burját Köztársaságában megtalálták Petőfi Sándor, a lángelkű költő földi maradványait.

A tájékoztató első részében dr. Kiszely István tartott szakmai előadást arról, hogyan győzdött meg a nemzetközi expedíció — melyben egyesült államokbeli, szovjet és magyar antropológusok, tudósok és újságírók vettek részt — Petőfi földi maradványainak megtalálásáról?

Az expedíció Vinokov, a helyi lakosok és Murajev tudósításai és térképei alapján feltárást kezdett a szibériai Barguzin temetőjének északnyugati részén.

1989. július 17-én a délelőtti órákban föltárták az egykori dekabrista vezér, Mihail Kuchelbecker sírját, majd ettől nyolc méterre ráástak a 7-es számú sírra. Ez a sírhely a temető északi részében helyezkedik el, ott ahol csak idegeneket temettek el. 170 centiméter mélyen találták meg a temető egyetlen olyan sírját, melyben a halottat nem koporsóba, hanem vászonba tették.

A csontváz összes embertani tulajdonságai alapján — például: a bal felső szemfog erősen kiáll a száj síkjából; jellegzetes a hosszú, előreálló, keskeny áll — ezt a Petőfiről készült dagerrotípiával azonosították; vékony, férfias testal-

kata volt, kivéve a csípőjét, mely nőies volta miatt járás közben ingott; sípcsontján megtalálták a gyermekkori csonthártyagyulladás nyomait; valamint kiderült, hogy bal hármaskorja törött; a tetem 166 centiméter magas; korát 30–35 év közé teszik. Bruce Latimer, Clyde Simpson, Kiszely István és Alekszij Burajev antropológusok felelősségük tudatában kijelentik, hogy a 7-es számú sírban talált csontváz azonos Petőfi Sándoréval.

Idáig látszólag minden simán történt, azt az apróságot félretéve, hogy a Burját Köztársaság vezetősége a Szovjetunió kormányának engedélye

nélkül segítette a magyar expedíciót.

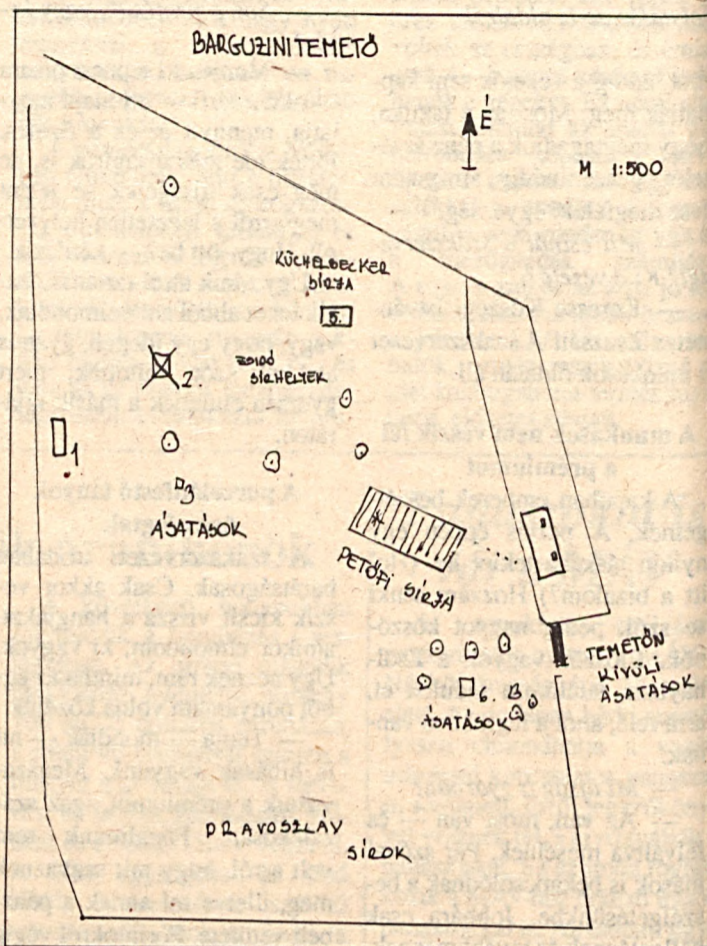
A Szovjetunió kormánya készséges volt minden engedély megadásában, kivéve a hazaszállítást, mert azt először — és hivatalosan — a magyar kormánynak kell kérvényezni a szovjet kormánytól. A MEGAMORV-PETŐFI EXPEDÍCIÓ 1989. július 27-én szakszerűen, külön autóbusszal kívánta elszállítani a földi maradványokat Barguzinból Moszkvába, de miután nem érkezett meg a Művelődési és Kültügyi minisztérium engedélye Ulan-Udébe, a Burját Köztársaság fővárosába, így a köztársaság minisztertanácsa ideiglenesen őrizetbe vette Petőfi

Sándort. A maradványokat az expedíció vezetője, Morvai Ferenc helyezte el pánccs szekrényben, biztonságos körülmények közé. De az expedíció tudomására jutott, hogy egyes elemek szervezkednek annak érdekében, hogy eltüntethessék ezeket a maradványokat. Ezért a tájékoztatót fölmerült az, hogy a Magyar Népköztársaság hivatalos kormányfőrségének kellene szavatolnia a maradványok biztonságát.

Ha sikerül Glatz miniszter úrtól (mivel helyetteseitől nem tudták a beleegyezést kicsikarni az expedíció tagjai) megkapni a hazaszállításhoz szükséges engedélyeket, a kormánnyal karöltve temetnék el — végrendelete szerint — Petőfi Sándor, Kiskőrösön. Ha a kormánnyal folyó tárgyalások nem vezetnek eredményre, akkor, mivel Petőfi őrnagyi rangban szolgált, a Néphadsereggel fognak össze azért, hogy a költő végső nyughelyére kerülhessen.

A MEGAMORV-PETŐFI BIZOTTSÁG két egyforma síremlék elkészítésére fog pályázatot kiírni. Egyiket Kiskőrösön, míg a másikat évszázados nyughelyén, Barguzinban állítanák föl.

Morvai Ferenc egy alapítvány létrehozásáról is beszélt. Elmondta, hogy a minden évben kiosztandó Petőfi-díjat azok kaphassák meg, akik a legtöbbet tették a magyarság múltjának föltárázásáért, a nemzet fölemelkedéséért és az egész emberiségért. A díjat a

Vass úr, a Pozsgay-titkárság tagja, a kormány képviselője, Morvai Ferenc, dr. Kiszely István antropológus, Drexleg Gábor művelődési államtitkár. (Fotó: Bruják Noémi)

föllállítandó emlékműveknél osztanák majd ki.

Ezek után már „csak” haza kell szállítani a hamvakat, hisz addig minden csak remény. Morvai Ferenc az egész nép nevében beszélt akkor, amikor azt mondta, hogy a nemzet azonnal intézkedést kér!

Az expedíciót lehet gyalázni, lehet kételkedni, lehet elmentmondani, lehet a tényeket nem elfogadni. De Petőfiről nem lehet viccet csinálni. A legenda megdőlt. Tudomásul kell venni.

Fejes Imre

A hűség (hülyeség?) dicsérete

Az alkoholoizmus elöcsarnoka felé haladó uracs már akkor gyanússá vált, amikor magának és társaságának konyakot rendelt a g-i kocsmában (Reštaurácia). Abban a propaganda által ügyesen összerántott országban, ahol az alábbi eset történt a becsületes és elnyomott köznép ugyanis mást iszik: borókapálínkát, rumot (lehetőleg tuzemskyt), s reájuk sört, vagy Récsén és másutt üvegelt borokat. Utóbbiakat fröccsként is. Isznak persze konyakot is ebben a föderatív államban, de azt általában nem ilyen helyeken, s nem az említett többségi tömegek. Ez a párt, állami (pártállami), katonatiszti, hivatalnoki, stb. elit itala, de ők más helyeken mulatják az idejüket. Különétermekben, lomboktól és túlevelektől övezett vadászházakban, fényűző üdülőkből. A rendhagyó konyakrendelés azonban a fentiek részleges cáfolatául nem az említett helyeken (ott talán rendelni sem kell), hanem a g-i kocsmában (Reštaurácia) hangzott el, kirándulóktól, kempingezőktől, túrázóktól látogatott tájon. A gyanú rögvest hinteni kezdte önmagát: a vendég csak rendőr lehet, annak is titkosított egyede. A hintődést növelte a vendég kétrendbeli illetéktelen behatolása az idegenek által nem látogatható konyhába, valamint onnan kihallgatott rendelkezői.

A testülettel szembeni méltánytalanság lenne, ha azt hinenék, hogy itt önfeledt regenerálódás folyt, felszabadult mulatózás a nap mint nap előadódó feladatok előtt. Mint tudjuk, a rendőr bármikor szolgálta helyezheti önmagát (ha

kell, ha nem kell), hát még egy Titkos!

S hogy ez mennyire nem okatlan vélekedés, rögtön ki is derült. A jeles társaság asztalához telepedett a Naiv Fiatalember, s járóni túlkapásokról, kisebbségi sérelmekről szóló történetekkel nyugtalanította a kései óra miatt is fáradt emberünket. (Az eszmecsere a hely és a kor szokásai szerint zsandárpertuban, s nota bene, magyarul folyt. Zsandárpertu: a Zsandár tegezódik, Te magázódol.)

Folyt, folyt a meddő gyözködés, végül a Naiv Fiatalember az alábbi szellemességgel próbálta meggyőzni a Titkosrendőrt az uralkodó államrezon lehetetlenségéről:

— Tudja miért nem lehet nálunk (minden ózdkodás tör-

vényszerű végzete ez, előbbutóbb nevének nevezni azt, aminek, akinek neve van. A nálunk: Csehszlovákia.) és Japánban AIDS?

— ???
— Mert Japán már a XXI. században van, Csehszlovákia a XIX-ben (Istenem, ha a múlt ilyes tudati átrendeződését dr. Eduard Beneš megérthette volna!), az AIDS pedig a XX. század betegsége!

A poén ült, a találat talált, hátra volt még a lojalitást kétségtelemné tevő ellenriposzt. Titkosrendőrünk így védte meg a két államalkotó nemzetből és a csatolt kisebbségekből álló föderáció becsületét:

— No, no, azért mi is elég fejlettek vagyunk.

Tóth István

Ebédrendelés étlap nélkül

Egyik áfészünk vendéglátóipari egysége elhatározta, hogy megreformálja étlapját. De csak úgy, hogy egyes ételek más néven kerüljenek fel rá. Így a bagulyás mellett az volt olvasható: paszulygulyás. Hát ezzel járt meg egy kedves ismerősöm. Kényelmesen elhelyezkedett az egyik üres asztalnál a szomszédjától akkor vették fel a rendelést.

— Kérek egy paszulygulyát!
— Mivel az én ismerősöm csak a babot és a borsót ismerte, a paszuly névvel még nem találkozott, úgy gondolta, hogy ez valami különleges étel lehet, melyre már úgy vágyakozott.

— Én is kérek egy paszulygulyát! — mondta a pincérnek.

Csak akkor lepődött meg, mikor elé tették a bagulyást. Hát ilyet evelt ő már eleget. Csak az közönséges „borsóleves” volt, mivel ná-

luk a babot is borsónak nevezték. De ha már ezt kapta, csak elfogyasztotta. A szomszéd asztalnál lévő ismét magához hívta a pincért s csak ennyit mondott:

— Repeta!

Ismerősöm azt úgy vélte, hogy ez lesz bionyosan valami ételkülönlegesség. Így ő is szólta a pincérnek:

— Repeta!

Nagy meglepetésére hamarosan ismét előtte párolgott a paszulybagulyás —, nem volt mást tennie, most már nem nagy lelkeséggel ezt is bekebelezte, hogy utána egy nagy fröccsel lenyomtassa.

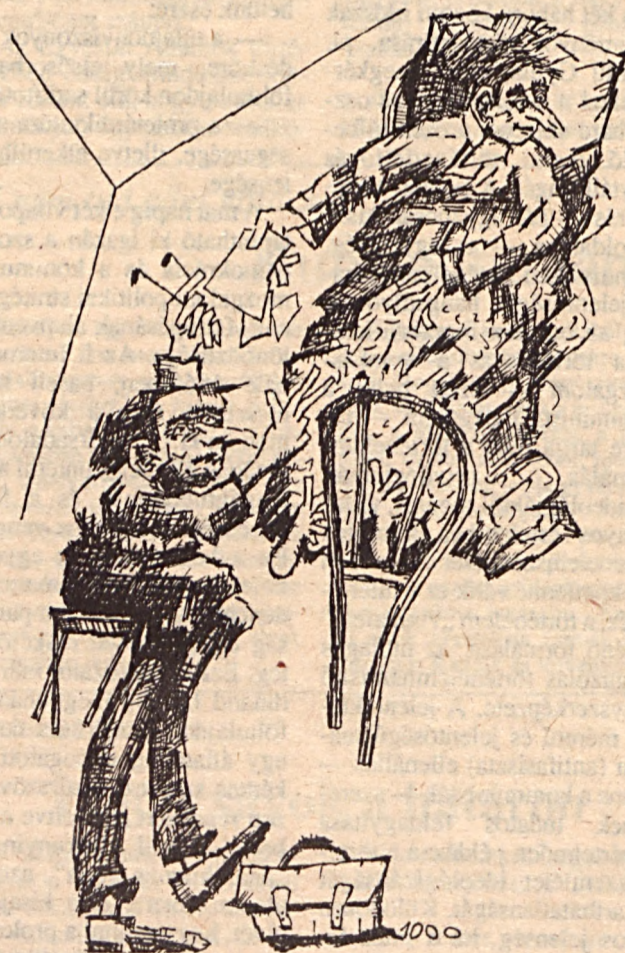
Meg is fogadta kedves ismerősöm, hogy a jövőben csak az általa ismert néven kér ebédet, ha betér — legyen az akár szövetkezeti is — ebédre egy vendéglőbe.

Kiss József

Banga Ferenc
Czakó Gábor

Rémmesék

Sanyika ára

A költőt meglátogatta 1952-ben az ünnepezt zeneszerző. A költő harmadik éve indexen volt mint l'art pour l'art idealista ezoterikus — ezokból a teleket a dunyhája alatt szokta tölteni. A vendég vörösbort hozott neki és egy ajánlatot: írna — pesze négerben — szöveget az ő úttörő indulójához. Leült gyorsan a dérharmatos zongorához és eljátszotta a két népdalból harmadikolt dallamot.

A költő dunyhája öblébe húzta noteszát és megírta a verset.

— Zseniális! — kiáltotta a zeneszerző.

— Ugyan, fércmunka — csipogta a költő a maga sajátos fejhángján.

— Nekem... meg nekik, jó lesz — kacsintott a zeneszerző.

— Mennyit gondolsz érte?

— Ezer forintot.

— Ezer forintot? És ha nem fércmunka volna, ahogy mon-

dod?

— Akkor ingyen volna.

— Ezer forint... ezer forint

én se kapok.

— Ha nem, nem. — A költő eltépte a noteszlapot és a fal felé fordította vörös orrocskáját.

Lesz olasz panasz

és csak a tartalékban jutok szóhoz?"

Inkább aláír — biztos ami biztos alapon — a mostani csapatnál két-három évet. Itt ugyanis 6 a sztár, 6 a dédelgetett kedvenc — kevésbé érheti anyagilag meglepetés. Különösen akkor, ha jelenlegi csapata is esélyes az NB I-re.

Nézegetem a továbbra is fantasztikusnak számító nemzetközi súlyemelőeredményeket, a rekordokat és hallgatom Szanyi Andort, az olimpián doppingvétségen ért súlyemelőt. „Ezek mögött az eredmények mögött koksz van” — mondja melankólikusan világbajnokunk... És hajlunk arra, hogy higgyünk Szanyinak. Hirtelen doppingügyben megint minden összezavarodik bennem, hiszen májusban Donike professzor, a közeli doppinglaboratórium vezetője is legalább annyira meggyőző volt számunkra, mint Szanyi. A doppingellenes harc jeles személyisége arról számolt be, hogy lényegesen fejlődtek, ma már nincs olyan szer, amit ne tudnának kimutatni.

De ha egyszer a verseny után már nincs mit kimutatni? Mert ekkorra már az a szer is kiürülhet a szervezetből, ami a tulajdonképpeni kiürülést elősegítette...

Bálint Gy.

Ismert, az Olasz Labdarúgó Szövetség kiméletlen harcot hirdetett az augusztus 27-én kezdődő bajnoki küzdelem sorozat előtt. Nem csak a stadionokban és azok közvetlen környezetében, de a sporttelepektől kifejezetten messze található városrészekben előforduló sportszerűtlenségeket is a rendező egyesületet teszik felelősé. Az olasz kluboknak főhet a fejük, vajon milyen rendfenntartó lépéseket teyennek azért, hogy a huligánkodásra kedvet érző szurkolókat megfékezzék? (Az olasz szövetség nem tagadja: a hamarosan rajtoló bajnokságban drasztikusan kívánja letörni a sporttól messze álló, azonban Itáliában is egyre gyakoribb rendbontáshullámot, mert az egyértelműen kedvezőtlen fényt vet a jövő nyári, Olaszországban sorra kerülő 24-es vb-döntő rendezőre is.)

A szövetségi döntések igen kemény büntetéseket helyeznek kilátásba, ha az éppen rendező klub nem tudja sportszerű mederben tartani a bajnoki vagy egyéb tétért folyó mérkőzéseit. A pénzbüntetések legmagasabbika 25 millió líra (185 ezer dollár). Ha a sportszerűtlenségek újra előfordulnak, úgy büntetőpontokat vonnak el a vétkes csapat-

tól. A leggyakoribb büntetésnek az számítana az anyagi természetű elmarasztalás mellett, hogy semleges városban, zárt ajtók mögött kell játszania a huligánkedvű szurkolónak. — Megdöbbenően ostoba rendelkezés — mondta Corrado Ferlaino, az UEFA Kupagyőztes SSC Napoli elnöke. — Az odáig rendben van, hogy valamilyen felelősséggel valóban tartozunk drukkerünk iránt, de hogy a stadionunktól több kilométeres távolságban lévő pontokon a klub emberei ellenőrizték a mérkőzésre tartó embereket — ez nevetséges! Ki ad erre pénzt? Miért nem a rendőrség figyel oda az utcákon randalfrozó elemekre?

Nem tudjuk, hogy mi az a nyomós ok, ami miatt ezt az (egyébként jó összecsapásnak

Kell-e egy sportszakszervezet?

Idén, június 21-én Szegeden egy felhívás sportszakszervezet létrehozását kezdeményezte. A szándék nem volt teljesen új, hiszen a teniszezők „félhivatalosan” már 1988 nyaratól működtek egy érdekképviseleti szervezetet, ám a felhívás mégis katalizátorként hatott.

A legújabb fejlemények? — kérdezte dr. Borbély Attilát a SZOT Sportosztályának vezetőjét az MTI munkatársa, a sportszakszervezet létrehozását célzó elképzelésekről.

— Az érdekeltekkel úgy állapodtunk meg, hogy augusztus 20-ig négyféle alapszabálytervezet készül el, amelyből az egyik már be is érkezett hozzánk — mondta.

Mikor kerül erre sor?

— Úgy beszéltek meg, hogy szeptember első napjaiban Szegeden leülünk megbeszélni, elemezni, összefoglalni a négyféle tervezet tapasztalatait. Igyekszünk kialakítani

egy olyan szabályzatot, amely messzemenően figyelembe veszi a sport területi sajátosságait, azt, amely elősegíti, hogy a szervezet hatékonyan tudja képviselni a sport valamennyi területén dolgozók érdekeit.

Mindezt milyen formában? És milyen szerepet játszana a sportszakszervezet esetében a SZOT?

— Szeretnénk, ha a szakszervezeti formát választanák az érintettek, mert megítélésünk szerint számukra ez lenne a leghasznosabb. Ezt azonban egyáltalán nem erőltetjük, csak javasoljuk. Szerintem, ha valóban hatékonyan akar működni a sportszakszervezet, ha véleményét, követeléseit a kormány szintjéig el akarja juttatni, valamelyik nagyobb szakszervezeti tömörüléshez kapcsolódnia kell. Ez nem feltétlenül a SZOT, lehet akár a Független Demokratikus Szakszervezetek Ligája is.

Tiszta rétestészta!

A labdarúgó NB I. 4. fordulójának egyik mérkőzését, a Pécsi MSC — Videoton összecsapást egy nappal előbbre hozták. A két együttes augusztus 29-én, kedden 17 órakor mérkőzik a bajnoki pontokért.

Nem tudjuk, hogy mi az a nyomós ok, ami miatt ezt az (egyébként jó összecsapásnak

ígérkező) találkozót előre hozták keddre. A jelekből ítélve a szövetség a klubok ilyen irányú kérelmét maximálisan figyelembe veszi. Így játszanak ma már élvonalbeli bajnokikat szerdán, pénteken, szombaton, vasárnap és ez alkalommal kedden is. Nem is olyan sokára talán hétfőn is. A kluboknak — mivel pénzre megy a játék — így jó. De vajon a bajnokságra

kíváncsi százazatoknak is? Jó, ne kezdődjenek egy időben a mérkőzések, mint a világ legszínvonalasabb és legkomolyabb bajnokságaiban. De ne essünk át a ló túlsó oldalára, ne legyünk komolytalanok — még akkor sem, ha a bajnokság bizonyos mérkőzései tényleg komolytalanok.

— bégyé —

1989. augusztus 2.

D Á T U M

5

Párizsi munkatársunktól

A józan politikus is primadonna

IZGALMAS ORSZÁG

(Előjáróban: Ötvenhatról kérdezte Vas Istvánt a Dátum riportere (Dátum 1989. V. 25.). Az ötvenhat minősítése körüli disputára vonatkozott V. Horváth Mária kérdése. A felelet foglalkoztat azóta is. Vas István ugyanis ezt válaszolta: „Ellenforradalom? Forradalom? Népfőlkelés? Hát nem mindegy, hogy nevezük? Valamiféle megváltás volt. És azt hiszem, ez a lényeg. Sok mindentől megszabadította az országot, utána megváltoztak a dolgok.”

Válaszom: nem mindegy, minek nevezük. Forradalom volt — gyerekkével így életem, élményeimben így örööm, olvasmányaim ebben erősítettek meg. Utána pedig megtörtént a következő.

Egyébként magánbeszélgetésben és ezért itt engedély nélkül meg nem nevezhetem mondta úgy évtizede a költő barátja, kit én módfelett becsülök, akárha volna fogadott apám az irodalomban: „Ötvenhat? Leverték bennünket megint. Így maradtunk állva. Mert különben másztak ám elő a forradalom hátán a nyikahajok szépen.”

Megbeszélhető máskor, mit jelent és okoz, ha egy ország legjobbjaiiban és minduntalan a lelkében „marad állva”. Most azt mondanám el, miért is fogadom ellenkezéssel, ha valaki költő léteire úgy fogalmaz, mint egy óvatos diplomata, minden eshetőségre készen.)

Egy ország majdnem olyan bonyolult valami, mint egy ember. Hasonlatommal látszatát is

kerülni szeretném az organikus állam- illetve társadalomfelfogásnak. Az többnyire populista színezetű maradisághoz szokott vezetni. Kivéve például Szerb Antal tanár urat, akinél a kultúrák emberi életkorokra utaló tipológiája — gyermekkortól a hanyatló vénülésig — szellemes megjegyzések során gerjesztette. Ez azonban nem szabályt erősítő kivétel, hanem egyszerűen arra vall, hogy okos ember avult és kölcsönzött keretben is villogtathatja elméletét. Amúgy viszont csak azt sugallná hasonlatom, hogy végtére is egy ország, valamely állam és társadalom kereteként, sematikusabban működik, mint egy személy. Személyes sorunk végső távlata pedig mindenütt közös és reménytelen, ami azért mégsem mondható el minden országról. Vannak azonban makacs emberek, továbbá pusztítóan ostobák, akik nem szeretik, ha véleménynyit mondanak cselekedeteikről. Ha ezek a cselekedetek kétesen alantasak, a dolog érthető. Am nemes lelkekkel is megéssik, hogy felfortyannak, magukban legalább, ha megjegyzést fűzünk valamely szavukhoz, gesztusukhoz. Barátság, szerelem, gondolom, arra való, hogy megtehessek ezt mégis. Kényes művelten nagyon, tudjuk tapasztalatból. S hát egyszerű gesztusaink háttere is oly szövevényes, hogy könnyűszerrel tévedhet, aki a bőrünk felülete által határolt téren kívül helyezkedik el. De hátha mond olyasmit is a gyarló kívülálló, a

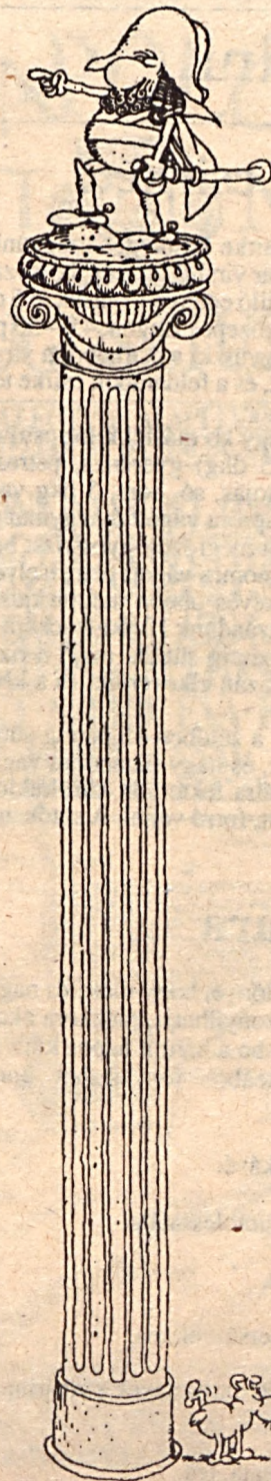
saját bőrében feszengő másik személy, ami nekünk magunknak, noha szerfölött nagyesszűek vagyunk, nem jutott még roppant eszünkbe. Mondom: hátha.

Ránk vonatkozó szavai annyit mindenképp tartalmaznak, hogy 6 bizony éppen foglalkozik velünk: bírál, dicsér, kifogásol, javasol, kéretlenül akár. Aki ezt kérésünkre teszi, azt barátunknak nevezük. Aki meg következetesen teszi kéretlenül is, annak határozottan politikusi képességei vannak. Így előbb-utóbb, becsúgyai végtelenségét és ideje végességét felfogva, úgy látja óhatatlannul, hogy célszerűbb a személyeknél kevésbé bonyolult, elrendezhetőbb és ezért áttekinthetőbb képződménnyel: néppel, nemzettel, országgal, világgal foglalkoznia. Foglalkoztatását végbeviheti jóváhagyásunkkal és azzal a kockázattal, hogy neki adott felhatalmazásunkat bármikor visszavonhatjuk — ekkor elmondhatjuk, hogy személyes gondjaink vannak özönnel, ám demokráciában élünk. Teheti továbbá és gyakran jóváhagyásunk nélkül, sőt, ellenünk — ekkor tudhatjuk s természetesen nem mondhatjuk, hogy diktatúrában élünk, mikor is személyes létünk viszonttaginos agóniáinkig, tetézi, bonyolítja, nyomasztja, csomózza egy vagy egynehány elunt népboldogító, ostoba zsmnok. Történeti olvasmányaimban ugyanis nem találkoztam igazán okos diktátorral. Amiből

vagy az következik, hogy nemcsak tapasztalataim, hanem olvasmányaim is hézagosak, vagy az, hogy okos diktátor nem lehetséges. A diktatúra nemcsak gyilkos, hanem buta és, köztudottan unalmas. (Lőni! Lőni!, hogy unom magukat — olvastuk kedvelt könyvünkben, Kis Magyar Pornográfia-ánkban.) Diktátorra, körülményei játéka túl, nem egymagában a penetráns becsúgy tesz valakit, avagy egész csoportot, hanem a korlátoltság. A politikával foglalkozó személy természetesen kéretlenül is oda megy, ahová nem személy szerint őt hívták, és szól ott, ahol nem személy szerint őt kérdezték, hanem egy közszerepet kell betölteni és aszerint szólni. Ily értelemben óhatatlanul mindannyian politikusok is vagyunk néhanapján, tehát kissé tolatkodóak és korlátoltak. Csak épp sokan tartjuk kevésnek az így kimérhető szerepet ahhoz, hogy azonosuljunk vele, s legközelebb sajátunknak tekintünk egy szerepnek szóló meghívást. (Vö.: Neve, ha van, csak áruvadjegy...) Szertelenségünk és sokféle személyes lehetőségeink tudata, a magán-személy őrzött fensége visszatartat ettől az önkorlátozástól, mely minden folyamatos politikai ténykedés velejárója. Aki diktál, az követheti a végtelen és abszurd szabadság elvét (lásd Caligula-szindróma), ám igazából ezt a korlátozást viszi tőkélyre, amihez munkaeszköze az ostobaság. Más néven: korlátoltság, elmének beszűkült használata.

Kollektív magánügy
— forradalom

A józan politikus is primadonna, demagóg és szimplifikátor, hisz különben nem kívánná és tudná magára irányítani a figyelmet, nem tudna ha-

tást elérni, s nem tudna egyszerűbb lelkek számára is felfoghatóvá tenni bonyolult dolgokat. Nagymérvű basáskodástól az ellenőrzésen, azaz választáson-szavazáson, a társadalom viselkedési normáin, bírálhatóságon túl visszatartja önnön eszé akkor, ha annak működése eléri a bármely mesterség tisztességes üzéséhez kívánatos szintet — tehát legalább olyan intelligens, mint egy rejtvényfejtő éjjeliőr, legalább oly diplomatikus, mint egy szállodaportás, legalább oly tapintatos, mint egy temetkezési vállalkozó, s legalább olyan jó az áttekinthető és szervező készsége, mint egy középcsapat balfedeztének. Mind e mesterségek külön-külön járnak önkorlátozással és lemondással. Sok becsúgy kell hozzá, hogy az említett és nem említett mesterségek ily kellemetlenségeit valaki a politikai pályára választásával egyszerre és egész életére vállalja. Engem ezért aggaszt a politikusok időbeosztása meg a kalamajka, ami őket körülveszi. Ha ők maguk a szabadságot legalább degradált formában, mint időt, szabadot!, ismernék, egyszerűbb volna számontartaniuk, hogy én sem éjszakai ügyeletesnek vagy könyvtárosnak születtem, hanem emberi személynek. Mindenekelőtt magánügyeim vannak tehát, azoknak pedig még nem volt miniszteriumuk sehol, s nem is lesz. Diktatúrák rendőrnemiszteriuma a magán-ügyekkel csak annyiban foglalkozik, hogy ki akarja irtani őket. (Ennek végtelen és eddig mindenütt bevált módja az egyénnek mint fizikai személynek a megsemmisítése.)

(folytatjuk)

Zirkuli Péter

Köszöntjük

LEHEL

nevű kedves olvasóinkat

A Lehel a régi magyar Lél személynév későbbi keletkezési változata. Először a XIV. századi Pozsonyi Krónikában, majd a Mátyás-korabeli történetírónál, Bonfinál felbukkanó (de talán a név egy régebbi alakjára emlékező) változata. A múlt században a hitelesebb Lél helyett ezt az alakot népszerűsítették. (A mai lélek köznév a lél szónak kicsinyítőképzős változata.)

Védőszentje Szent Lulus, aki Szent Bonifác honfitársa, kedves tanítványa és munkatársa a németországi térítő munkában, több mázsi érsek. 786-ban halt meg.

A Nap kél: 5.23 órákor
nyugszik: 20.18 órákor

A Hold kél: 5.58 órákor
nyugszik: 20.44 órákor

— A Független Kisgazda-, Földmunkás- és Polgári Párt Somogy megyei szervezetei vezetőségválasztó küldöttgyűlést tartanak augusztus 5-én Kaposváron a megyei művelődési központban. A megyegyűlésre minden csoport 10 tagonként egy képviselőt delegál. A választáson kívül megkezdik a közös felkészülést a közelgő választásokra.

Balatoni moziműsorok, szerda

Siófok, Május 1.: Schimansky kelepében (17.30, 19.30), Kertmozi: Omen (21, 23); Balatonboglár: Bűnvadászok (20), A cápa bosszúja (22); Balatonlelle, Fedett kertmozi: A légy (21, 23); Balatonföldvár, Fedett kertmozi: Szellemirtók (20.30, 22.30); Balatonfenyves, Fedett kertmozi: Bűnvadászok (21, 23); Balatonmária: Dirty Dancing (19.30, 21.30); Balatonszárszó, Fedett kertmozi: Törvényszéki héják (21, 23); Balatonszemes, Fedett kertmozi: Nindzsák harca (21, 23); Fonyód, Kertmozi: Az ember vadász (21, 23); Zamárdi, Fedett kertmozi: A kém, aki szeretett engem (21, 23).

Kiállítás Simontornyán

Garányi József és G. Staindl Katalin keramikumművészek — mindketten Munkácsy-díjasok — alkotásaiból nyílik kiállítás ma délután 4 órákor Simontornyán, a várban. G. Staindl Katalin mintegy harminc figurális faliképet, férje, Garányi József pedig kispasztikákat és szobrokat állít ki — több, mint negyvenet.

A szeptember végéig látható tárlatot dr. Bereczky Lóránd, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója nyitja meg.

— A Magyar Demokrata Fórum Somogy Megyei Egyeztető Tanácsa augusztus 4-én 18 órákor tartja következő ülését Marcaliban. Mivel az MDF alapszabálya értelmében nem hoznak létre megyei szervezeteket, ezzel a testülettel kívánják elősegíteni az érintett csoportok közötti információáramlást. Az egyeztető tanács májusban alakult, az előző — Csurgón tartott — ülésen felhívást fogadtak el a magánkézben lévő önvédelmi fegyverek leadásáról.

— A Kárpát-medence ősi helynevei, magyar emlékei és a

TAMAN címmel tart előadást dr. Paposi Jobb Andor professzor augusztus 4-én 14 órákor Kaposváron a Somogy Megyei Múzeum nagytermében. Az Egyesült Államokban élő kutató új földrajzi és nyelvészeti eredmények felhasználásával értelmezi a dr. Vámos-Tóth Bátor által felfedezett TAMANA három törvényét. Az előadás a Somogy Megyei Múzeum Baráti Köre és a Somogy Megyei Művelődési Központ által szervezett múzeumi sorozat keretében kerül megrendezésre. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Régen mondták

A köztársasági kormányzat, amikor egy sereg jogot ad az állam polgárainak, kénytelen egy csomó kötelességet róni rájuk. Csalódás elkerülése végett, jól meg kell értenünk, hogy a köztársasági jogok nem állhatnak fenn az egyéni szabadság sokféle korlátozása nélkül.

(Stendhal)

Templomszentelés Kékényben

A Pécs melletti Kékényben új katolikus templomot avattak július 31-én, hétfőn délelőtt tíz órákor.

A hívek adományaiból és külföldi támogatással kétféle forintból megvalósult építkezés fő szervezője Lőrincz Sándor pécsszabolcsi plébános volt.

Dr. Cserhádi József pécsi megyéspüspök Szent Anna nevére szentelte fel a Harka János okleveles építésmérnök tervezte templomot.

A zömében délszláv nemzetiségű kékényi hívekhez a szertartás keretében Zágoráczy István esperes horvát nyelven is szólt.

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai

devizanem	vételi	eladási
angol font	9940,39	9960,29
ausztrál dollár	4506,92	4515,94
belga frank	152,82	153,12
dán korona	822,73	824,37
finn márka	1420,02	1422,86
francia frank	944,43	946,33
holland forint	2836,00	2841,68
ír font	8528,63	8545,71
japán yen (1000)	435,15	436,03
kanadai dollár	5061,03	5071,17
kuvaiti dinár	20288,78	20329,40
norvég korona	872,02	873,76
NSZK-márka	3199,32	3205,72
olasz lira (1000)	44,42	44,50
osztrák schilling	454,41	455,31
portugál escudo	38,23	38,31
spanyol peseta	51,03	51,13
svájci frank	3713,83	3721,27
svéd korona	936,16	938,04
tr. es cl. ruber	2897,10	2902,90
USA dollár	5981,13	5993,11
ecu (Közös Piac)	6627,30	6640,56

Az OTP-lakásnyeremények jegyzéke

Az Országos Takarékpénztár 1989. július 31-én rendezte meg a lakásnyeremény-takarékbetétkönyvek negyedik sorsolását. Ezen részt vettek mindazok a betétkönyvek, amelyeket 1988. december 31-ig váltottak és 1989. június 30-án még forgalomban voltak. Az 50 ezer forint névértékű 7403 betétkönyvre 8, a 36 610 25 ezer forintosra pedig 19 lakást sorsoltak ki. Az eredményeket az alábbiakban ismertetjük.

betétkönyv sorozata és száma	a kisorsolt lakás címe és fontosabb adatai	Béke ltp. 1001. ép. D. lh. alapterv.: 67 érték: 1 610 000 Ft. Jerney u. ltp. 1008. ép. B. lh. alapterv.: 75 érték: 1 740 000 Ft. Jerney u. ltp. 1007. ép. I. lh. alapterv.: 53 érték: 1 265 000 Ft. Kaposztásmegyer 1132. ép. B. lh. alapterv.: 82 érték: 1 740 000 Ft. Jerney u. ltp. 1028. ép. alapterv.: 62 érték: 1 610 000 Ft. Béke ltp. 1013. ép. M lh. alapterv.: 75 érték: 1 710 000 Ft. Béke ltp. 1010. ép. I. lh. alapterv.: 27 érték: 660 000 Ft. Pipacs u. 47. alapterv.: 40 érték: 960 000 Ft. Szabolcs u. 11. alapterv.: 58 érték: 1 392 000 Ft.
61 0026511	Budapest, XIII. ker. szobaszám: 2 + 1/2	
61 0042650	Budapest, XIV. ker. szobaszám: 3	
51 0003950	Budapest, XIV. ker. szobaszám: 2	
51 0013490	Budapest, IV. ker. szobaszám: 2 + 1/2	
51 0026679	Budapest, XIV. ker. szobaszám: 2 + 1/2	
51 0034111	Budapest, XIII. ker. szobaszám: 2 + 1/2	
51 0040943	Budapest, XIII. ker. szobaszám: 1	
51 9952933	Kaposvár, szobaszám: 1 + 1/2	
51 0093499	Balatonalmádi szobaszám: 1 + 2x1/2	

A hivatalos nyereményjegyzék augusztus 4-én jelenik meg. A nyertesek a sorsolás napjától számított 90 napon belül jelentkezhetnek a betétkönyvet kiállító OTP-fióknál. E határidő lejárta után a nyertes csak a jegyzékben szereplő árra tarthat igényt. A Fővárosi Tanács elnöke engedélyezte, hogy vidéki lakos is tulajdonba veheti budapesti nyereménylakását.

6

D Á T U M

1989. augusztus 2

Jó tudni

Fogyasszunk csirkét!

Francia módra: A megtisztított csirke hasüregébe tegyünk 2 darab félbevágott paradicsomot és 2 pár virslit. Sózzuk, borsozzuk meg kívül-belül és tegyük fedeles tűzálló edénybe, öntsük le 5 dkg forró vajjal. A fedél kinyitása nélkül, közepes lángon, 45—50 percig süssük a sütőben. Ha megsült, vegyük ki a csirkéből a virslit, karikázzuk fel, kevés vajban süssük át, és a feldarabolt csirke tetejére tegyük.

Erdészlány módra: Hozzávalók: Egy kb másfél kilós csirke, 1 csomag újhagyma, egy zacskó (12,5 dkg) gyorsrizs, petrezselyemzöld, 1/2 kilogramm gomba, 1 tojás, só, bors, 5 dkg vaj, 2 evőkanál olaj, vegeta, csirkemáj. Az apróra vágott újhagymát egy evőkanál olajon megfonnyasztjuk, s a megfőzött gyorsrizst belekeverjük. Vegetával, kevés borssal, finomra vágott petrezselyemmel fűszerezzük. Egy serpenyőben kevés olajon megpirítjuk az apró kockákra vágott csirkemáját, hozzáadunk 10 dkg kockára vágott gombát, és megborsozva 4—5 percig sütjük, majd a rizsbe keverjük. Rátűnk egy nyers tojást, lazán elkeverjük, és a kívül-belül megszózott csirkébe töltjük.

A csirkét alufóliába csomagoljuk, a sütőben 45 percig sütjük. Ez alatt megsütjük a többi gombát, és nagy darabokra vágjuk. A fóliából kibontott csirkét tűzálló tárla fektetjük, körülrakjuk a gombával, és leöntjük 5 dkg olvasztott, forró vajjal. A sütőben ropósra sütjük.

Almakúra

Fogni akar? Tartson almakúrát, előnye, hogy olcsó és nagyon finom gyümölcs az alma. Most bizonyíthatja, mekkora akarat-erővel rendelkezik. Ezen kívül tartsa be a három napos kúra rendelkezéseit. Salátából, kávéból, teából fogyaszthat annyit, amennyit akar.

1. nap:

Reggeli: 2 db alma, 1 nyers tojás, kávé.

Ebéd: 2 nagy alma, feketekávé.

Vacsora: 1 szelet pirítóskenyér, gyümölcssaláta.

2. nap:

Reggeli: 2 dl almale, lágytojás, tea.

Ebéd: 2 nagy alma, feketekávé.

Vacsora: Almasaláta 1 szelet kétszersülttel, tea.

3. nap:

Reggeli: 4 almából készült kompót, citromlével, szaharinnal, feketekávé.

Ebéd: 2 alma, feketekávé.

Vacsora: 10 dkg fehér sajt, almasaláta, tea.

Az eredmény garantált és a munkahelyen is betartható.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.20: Eco-mix. 8.50: Külpolitikai figyelem. 9.00—11.00: Napközben. 11.00: Társalgó. 12.45: Törvénykönyv. 13.00: Klasszikusok délidőben. 14.10: A magyar nyelv századai. 14.25: Operasíngerek. 15.00: Zengjen a muzsikával! 15.30: „Muzsikának szép a hangja” Látogatásban Kádár Ferenc dévaványai népművésznél. 15.47: Beszélni nehéz. 16.00: Tizenhat óra. 16.10: Szívesen hallgattuk. Hurkakövekeles. Anderssen meséjéből írta: Csetényi Anikó. 17.00: Gátszakadás. Új szociológiai irányzatok a SZU-ban. 17.35: Beszélgetésünk zenéről. Újfalussy József műsora. 18.00: Lengyel Péter: Macskakő. Szabó B. István könyvszemléje. 19.15: Tolnai Klári rádiós szerepeiből. Vénasszonyok nyara. Maróti Lajos hangjátéka. 20.19: Lily Pons operáiról. 20.40: A külpolitikai rovat műsora. 21.10: Az ifjú Szabolcsi Bence portréja. 21.50: Gong. 22.00: Hírvilág. 22.30: Vallások világhíradója. 23.00: Nagy mesterek — világhírű előadóművészek.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05: Kölyökrádió. 8.52: Orroló. Mosonyi Alíz meseregénye folytatásokban. 9.05: Idősebbek hullámhosszán. 9.50—11.00: Rifaldafényben. 11.05: Világújság. 11.10: Térkép és úravaló. 11.30: Balatonrádió. 12.10: Nóták. 12.30: Postabontás. 13.05: Monte Christo grófia. 14.00: Látogatás a múltunkban. 15.05: Egy énekes — több szerep. Házy Erzsébet felvételeiből. 16.00: Tartóshullám — különkiadás. Könyvzenei magazin. 17.05—21.00: Nyáriidő. bence. 17.30: Ötödik sebeség. 18.30: Pop-regisztr. 19.05: Garázs. 19.30: Albumajánlat. 20.30: Esti kitekintés — a Kaposi Kulturális Napokra. 21.05: Tangentor. Kampis Péter kisregénye rádióra alkalmazva. 21.31: A hanglemezbolt könyvzenei újdonságaiból. 22.00: Közkívánatra! 23.15:

Fiatal előadók fesztiválja. 23.55—0.14: Virágénekek.

BARTÓK RÁDIÓ

9.08: Massenet: Manon. Négyfelvonásos opera. 12.15: Zenekari muzsika. 13.05: A heavy metal kedvelőinek. 14.00: Mendelssohn: e-moll vonósnégyes. 14.25: Zenei Tükör. 15.00: A másodperc cirkuszporondján. Bratka László versei. 15.25: Svájci zeneszerzők műveiből. 16.09: Cár és ács. Részletek Lortzing operájából. 17.00: Hangverseny bécsi zeneszerzők műveiből. kb. 18.00: Régi fúvószenekar. 18.30: A Magyar Rádió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora. 19.05: A Magyar Hanglemezgyártó Vállalat díjnyertes lemezeiből. Liszt: Krisztus — oratórium. közben. 20.15: Európaiak Velencében. La Serenissima Republica. 20.35: Az oratórium közvetítésének folytatása. 22.30: Fúvós Fórum. 23.01: Rádiószínház — Mesterségek próbája, avagy a pénteki eső — Kopányi György hangjátéka.

TVI

9.00: Képzés. 9.05: Tévétoma nyugdíjasoknak. 9.10—10.50: Szüneti matiné. 10.50: Stúdió '89. 11.35: Képzés. 17.30: Hírek. 17.35: Déli videóújság. 17.45: Hírek szlovák nyelven. 17.50: Műsorajánlat. 17.55: Betűreklám. 18.00: A Moszkvai Virtuózok hangversenye. Csehszlovák film. 18.40: Reklám. 18.45: Szabolcsi Bence útján. Dokumentum-riport. 19.05: Reklám. 19.10: Esti mese. 19.20: Reklám. 19.25: Közlemények — Műsorajánlat. 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. 20.05: Sue Townsend: A 13 és 3/4 éves Adrien Mole titkos naplója. Színmű két részben. 22.20: Híradó 3.

TV2

17.25: Képzés. 17.35: TV2. 18.00: Telesport. 18.46: Mozaik. 19.00: A felkelés tere. Szovjet film. 20.17: TV2. 20.40: A Rockhajón: a Hobo Blu-

es Band és a svájci Janning együttes. 21.00: Híradó 2. 21.20: TV2. 22.20: A küklopsz. Jugoszláv tévéfilm-sorozat. kb. 23.20: TV2. Napzártá.

SKY CHANNEL

6.30: Üzleti hírek. 7.00: DJ Kat Show. 9.30: Panel Pot Pourri. 11.00: Sullivanék. Filmsorozat. 11.30: Skykrónika. 12.30: Gond-fórum. 13.00: Egy másik világ. Amerikai filmsorozat. 13.55: A Skytext oldalai. 14.50: Változó világ. Filmsorozat. 15.45: Szeretni. Filmsorozat. 16.15: The Lucy Show. Vígjátéksorozat. 17.00: Visszaszámlálás. 18.00: Eurosport.

SUPER CHANNEL

7.00: Hírek. 7.05: Időjárás. 7.09: Üzleti hírek. 7.30: Hírek, időjárás. 7.39: Üzleti hírek. 8.00: Időjárás. 8.02: Egyveleg. 15.30: The Global Chart Show. 16.30: Forró drót. 18.30: Transmision. 19.30: Lenny Henry. Vígjátéksorozat. 20.00: Búcsú a fegyverektől. Amerikai film. 21.30: Euromagazin. 21.50: Világhíradó. 22.00: Burke törvénye. Bűnügyi filmsorozat. 22.55: Bamaby Jones. Bűnügyi filmsorozat. 0.00: Hírek, időjárás. Egyveleg.

TV5

16.05: A nagy sakktabla. 18.05: Hírek, időjárás. 18.10: Pihenőidő. 18.30: Vágatóképzelet. 19.00: Számok és betűk. 19.30: A világ állatai. A delfin, amely a nyílt tengerrel jött. 20.00: Híres hegymászások. 20.50: Jazz In. 21.20: Visszhang. 22.00: Tv-híradó. 22.30: Időjárás. 22.35: Svájci és a háború. Dokumentumfilm-sorozat. 23.30: Egyetlen dalért. Hatrészes dokumentumfilm-sorozat. 0.20: Komolyzene. 0.50: Műsorzárás.

SATI

6.00: Jó reggelt a SATI-gyel! 9.00: Hírek, időjárás. 9.10: Lassie. Kalandfilmsorozat. 9.35: Kimba, a fehér oroszlán. Japán rajzfilmsorozat. 10.00:

Hírek, időjárás. 10.50: Ötletek természetbarátoknak. 11.00: Hírek, időjárás. 11.05: Amíg a csillagok ragyognak. Osztrák játékfilm. 13.00: Tévésorozat. 14.00: Horoszkóp, műsorvezetés. 14.05: Niklaas, a flandriai fiú. Rajzfilmsorozat. 14.30: Catweazle. Angol ifjúsági sorozat. 14.55: Az aranylövés. 15.05: Közkórház. 15.50: Egész ségvédő ötletek. 16.00: Élve vagy halva. Amerikai westernsorozat. 16.25: Aranylövés. 16.35: Bonanza. Amerikai westernsorozat. 17.50: Piaci öletés. 17.45: Műsorvezetés. 17.50: Autómozisorozat. 18.45: Hírek. 19.00: Szerencsekerék. 19.30: Carson és Carson. Ausztrál családorsorozat. 20.25: Időjárás. 20.30: Spenser. Krímisorozat. 21.20: Hírek. 21.30: Egy asszony kétféle élet. 23.20: Hírek, sport, időjárás. 23.30: Vágyazat, nagyfeszültség! Amerikai krimisorozat. 0.40: Műsorvezetés.

JUGOSZLÁV TELEVÍZIÓ

1. műsor: 8.10: Műsorismertetés. 8.15: Hírek. 8.20: Tv-naptár. 8.30: Sorozat gyermekeknek. 9.00: Nyári program. 14.55: Oktatóműsor. 15.25: Műsorismertetés. 15.30: Hírek. 15.40: Rádióadásprogram. Éjszakai műsor. 16.30: Magyar híradó. 17.40: Műsorismertetés. 17.45: Hírek. 17.55: Tv-naptár. 18.05: Számok és betűk. 18.25: Filmmentő. 19.10: Időjárás. 19.13: Hírek külföldi turisták részére. 19.15: Rajzfilm. 19.30: TV-napló I. 19.53: mai sport. 20.00: Filmest: Az idegen keze. Angol játékfilm. 22.35: Tv-napló II. 22.55: Hírek külföldi turisták részére. 23.00: Rádióadásprogram. Éjszakai műsor. 1.00: Hírek. 1.05: Műsorvezetés.

2. műsor: 19.30: Tv-napló. 20.00: Zenei est. 21.30: Hírek. 21.40: Többmányos fórum. 23.10: Műsorvezetés.

A Sky Channel, a Super Channel, a TV5 és a SAT1 műsorát részletesen közli a Telehold.

Lakásfelújításhoz, bővítéshez használja extrudált PVC profiljainkat

- Falburkolatok, exkluzív kivitelben is.
- Redőnyök
- Harmonika ajtók
- Karnisok
- Szúnyogháló-rendszer
- Simacsövek
- Szennyvíz szikkasztók
- Lécjellegű PVC profilok.

Keresse termékeinket a Tüzép telepeken,
a Metalloglobus bolthálózatában.

A BVK jogutódjaként működő
Gemenc-Plast Rt. Szekszárd,
Palánki u. 6-os telepén,
augusztus végéig
20%-os kedvezményt biztosítunk.

APRÓHIRDETÉS

Venni, eladni, cserélni
akar? Keresse fel a Szekszárdi
Skála Áruház II. emeletén
működő ingatlanközvetítő
irodát.

Eladó Barcs, Bajcsy-Zsilinszky
u. 102. szám alatti 388 négyszögöl
közműves, építési telek. „Augusz-
tus 247047” jellegre a pécsi Sallai
úti hirdetőbe.

Termelőszövetkezettől, vagy
állami gazdaságtól bérelne, 1500
db fiatal, jókarban lévő anyajuhot,
három juhász. Somogy, Tolna, Ba-
ranya és Fehér megye területén.
„Tejesbárány 13505” jellegre a
szekszárdi Hirdetőbe.

Egy éves, törzskönyvezett ma-
gyarvizsla (szuka) eladó. Érdek-
lődni: 15 óra után, Szekszárd, Mé-
száros Lázár u. 7. 5.em. 6.ajtó.

Dombóvár, Szigligeti u. 37.
alatt családi ház eladó.

Hálószobabútor, hagyomá-
nyos, világos, egyedi kivitelű,
használt sürgősen eladó. MZ TS-
250/1 motorkerékpár is. Telefon:
74/16-699, 18 óra után.

15 darab variálható fa napozó-
ágy eladó. Irányár: 3000,— Ft.
7144 Decs, Alkotmány u. 54.

Eladó 5000 km-t futott garanci-
ális Dacia TLX. Érdeklődni:
74/14-997. 17 óra után.

Hirdetését telefonon is feladhatja:

(74) 16-277	(75) 37-060
(74) 13-603	(74) 16-094
(74) 14-626	(74) 11-109
(74) 16-854	(74) 13-773
(74) 11-946	(74) 14-452
(74) 40-476	(74) 11-672
(74) 16-184	(74) 15-271
(74) 66-779	(74) 12-471
(74) 12-061	(74) 65-174

(74) 15-069

Újra itt a nyári vásár a Szekszárd Skála mindenkit vár!

Egységes 30%-os engedménnyel
jelentkezik az új ár!

Konfekció osztályunkon:

Bébi-lányka kínai ruhák, női vászonruhák,
bakfis indiai ruhák és kamasz férfi ballonnadrágok.

Divatosztályunkon:

Férfi ingek:	216 forinttól 321 forintig.
Gyermek póló:	175 forintért
Női póló:	289 forintért
Női fürdőruha:	625 forinttól 902 forintig.

Méterosztályunkon:

Karton:	86,50 helyett 61 forintért
	101 helyett 71 forintért
Import szövet:	95,50 helyett 67 forintért,
Batiszt:	94,50 helyett 66 forintért

Függöny, kísérfüggöny és műszórmedarabok.

Cipőosztályunkon:

Női szandálcipő:	674 helyett 472 forintért
Női szandál:	719 helyett 503 forintért,
	740 helyett 518 forintért,
	791 helyett 554 forintért
Női papucs:	429 helyett 300 forintért

Most olcsóbban,
július 31-től augusztus 13-ig!

KONZUM ÁRUHAZ

NYÁRI VÁSÁR —KONZUM VÁSÁR!

júl. 31—aug. 12-ig

(Pécs, Kossuth tér)

Az ABC-ben:

- Pulykamáj
- Pulyka far-hát

150 Ft helyett 85 Ft/kg,
25 Ft helyett 12 Ft/kg,

AZ IPARCIKK SZINT KÉSZLETÉBŐL:

- GOLD-STAR videólejátszó
- Olasz BMX kerékpár

23 900 Ft helyett 22 900 Ft-ért,
12 200 Ft helyett 8 900 Ft-ért,

RUHÁZATI AJÁNLATUNK.

- Női vászon kosztüm
- Női ruha

2430 Ft helyett 1460 Ft-ért,
2950 Ft helyett 1770 Ft-ért,

- 940 Ft helyett 560 Ft-ért,
- 970 Ft helyett 560 Ft-ért,
- 990 Ft helyett 590 Ft-ért,
- 2700 Ft helyett 1620 Ft-ért,
- 2800 Ft helyett 1680 Ft-ért,
- 480 Ft helyett 330 Ft-ért,
- Fehér, hímzett jersey (160 cm széles) 100 Ft/m, amíg a készlet tart!

Szebbnél szebb NŐI FÜRDŐRUHÁK 40%-os ENGEDMÉNNYEL!

- Pierre Cardin bikini
- Izraeli bikini
- Izraeli egyberészes fürdőruha
- Kismama fürdőruha

949 Ft helyett 570 Ft-ért,
1390 Ft helyett 830 Ft-ért,
1490 Ft helyett 890 Ft-ért,
977 Ft helyett 590 Ft-ért

Női Szandálok, Maradék Szőnyegpadlók 40%-os Engedménnyel Vásárolhatók.

Augusztus 6-án VASÁRNAP 9 órától 14 óráig NYITVA TART
A RUHÁZATI SZINT! MEGLEPETÉSEKKEL, EGYEDI
VÁLASZTÉKKAL VÁRJA A VÁSÁRLÓKAT!

KONZUM ÁRUHAZ

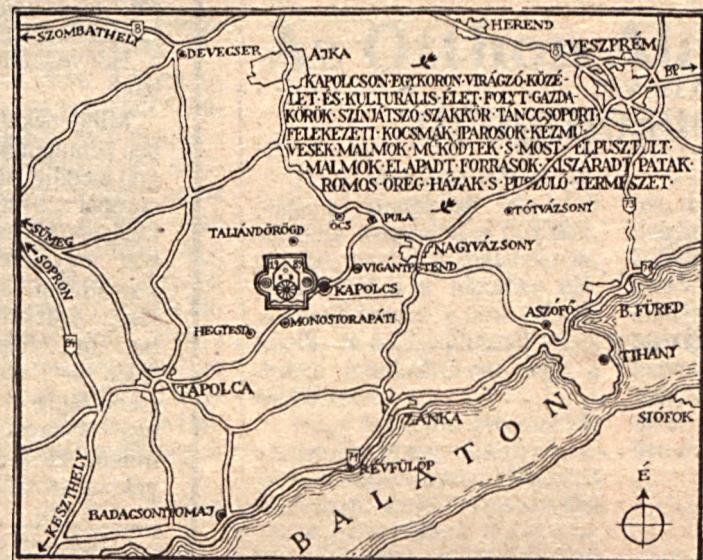
KAPOLCSI MŰVÉSZETI NÁPOK

1989 AUGUSZTUS 3-4-5-6

A MTA-SOROS ALAPÍTVÁNY-AZ EÖTVÖS ALAPÍTVÁNY-AZ AISH ÉS A VESZPRÉM
MÉGYES TANÁCS MŰVELŐDÉSI OSZTÁLYA SZÍVES TÁMOGATÁSÁVAL

CSOKONAI-KARNYÓNE-MANDEL QARTETT-CAMERATA
HUNGARICA-HÓVIRÁG ÉNEKEGYÜTTES-KECSKEMÉTI RE-
NAISSANCE-CSEH TAMÁS-SÁNDOR GYÖRGY-HEGEDŰS D.
GEZA-KI KOPOG?-GALKÓ BALÁZS-MACUMBA-TÁNC-HÁZ-
ÉPÍTÉSZ TALALKOZÓ ÉS KIALLÍTÁS-AZ AJKAI-GRAFI-
KUSOK-VALAMINT-SZURDI ÉVA-ÉS-SÁSKA ILDIKÓ-
KIALLÍTASAI

AZ ELŐADÁSOK DU. 17.00 ÓRÁTÓL FOLYAMATOSAN TÖRTÉNNEK.

JEGYEK KAPHATÓK A HELYSZÍNEKEN, VESZPRÉMBEN A PETŐFI
SZÍNHÁZ JEGYIRODÁJÁBAN ÉS A TAPOLCAI IDEGENFORGALMI HIVATAL-
BAN-INFORMÁCIÓ: 82%KAPOLCS PF.1 ÉS A 377-863-28

Hányért csinálja a tányért

fotó: ka

Időjárás-jelentés

Eleinte jobbra erősen felhős lesz az ég, többfelé várható eső, délen és keleten helyenként zivatar is. A szél legfeljebb a zivatarok idején erősödik meg. Később — valószínűleg már az éjszakai óráktól — nyugat felől jelentősen csökken a felhőzet. A szél északnyugatra, északra fordul, egyre

többfelé megerősödik, néhol viharossá fokozódik. Már csak keleten valószínű hosszabb felhős időszak, tartós csapadék. Másutt felhőátvonulások lesznek jelentéktelen futó záporokkal.

A legmagasabb nappali hőmérséklet 16 és 21 fok között alakul.

Hazahozzuk Petőfit?

A Babits Kiadó az alábbi szövegű táviratot küldte el a MEGAMORV-Petőfi expedíciónak:

„Morvai Ferenc
MEGAMORV
3214 Nagyréde, Kossuth u. 4.

Tisztelt Morvai Úr!

Engedje meg, hogy kiadónk nagyrabecsülését fejezze ki a Petőfi-expedícióval kapcsolatos eredményeiért.

Értesültünk a Petőfi földi maradványai hazahozatala körüli nehézségekről. Engedje meg, hogy kiadónk felajánlja Önnek és a Petőfi-expedíciónak segítségét.

Készséggel támogatnánk anyagilag a hazahozattal kap-

csolatos költségeket, egyben kiadónk reprezentatív kiadványban is szívesen beszámolna az expedíció munkájáról, eredményeiről, valamint a hazaszállításról is.

Ebből az alkalomból a MAGYAROK című folyóiratunk különszámot is megjelentetne.

Szekszárd, 1989. augusztus 1.

További sok sikert kívánva munkájához:

Üdvözlettel:

Dr. Károly István
kiadóvezető

Bartis Ferenc
főszerkesztő

Csak csipke lesz Brüsszelben?

Az Európai Közösségek brüsszeli bizottságának elnökletével kedden egynaposra tervezett értekezlet tartott a belga fővárosban 24 nyugati ország számos diplomatája és szakértője arról, miként segíthetnek a lengyel és a magyar reformokat. A segítség növelését a hét leggazdagabb ipari ország párizsi csúcserkeztetén javasolták, két héttel ezelőtt.

Bár az értekezlet elé terjesztett magyar programot a szabadpiaci gazdaság megteremtéséről általában „szimpatikusnak” találták a résztvevők és támogatásukról biztosították azt, a programhoz kapcsolódó egyes konkrét magyar kívánások ügyében ettől az értekezletől érdemi döntés nem várható. A küldöttségek megbízatása főként annak meghallgatására szól, hogy mit tettek eddig a többiek a Magyarországgal, illetve Lengyelországgal való együttműködésben.

Az értekezlettel ezért inkább csak elvi jószándék-nyilatkozat várható.

Egyetértés van a megkérdetett résztvevők között abban, hogy ha az értekezlet hitet tesz a magyar és a lengyel reformok nagyobb támogatása mellett, akkor az jelzés lesz a nemzetközi intézményeknek — az IMF-nek és a Világbanknak —, hogy most már ők is nagylelkűbbek lehetnek. A 24 ország Brüsszelbe érkezett küldöttségeiben általában „közepesen magas rangúak” minősített szakértők foglalnak helyet. Az amerikai delegációban a Fehér Ház, a külügyminisztérium, a pénzügyminisztérium, a mezőgazdasági minisztérium és a Nemzetközi Fejlesztési Hivatal egy-egy képviselője foglal helyet, az osztrák küldöttség legmagasabb rangú tagja pedig a külügyminisztérium gazdasági osztályának vezetőhelyettese.

Holnapi számunkból megtudhatják,

hol és hogyan működik a drogmosoda.

Sovány világszenzáció

A hírhűgönségek várhatóan bő terjedelemben foglalkoznak az az különös esettel, amely az utóbbi évek üzleti és politikai életében a legnagyobb feltűnést keltette. A száz legnagyobb vagyonnal rendelkező üzletember elhatározta, hogy közös erővel és akarattal megváltoztatják az egész világ képét: megszüntetik a járványokat, az éhséget, segítséget nyújtanak az elmaradott országok mezőgazdaságának, iparának, kereskedelmének fellendítéséhez. Mindezt ráadásul úgy teszik, hogy kereken tíz évig valamennyi további hasznukat kizárólag erre az ügyre áldozzák, valamint, ha netán valahol újabb jövedelemre tennének szert, azt szintén ebbe fektetik.

Felhívásukhoz csatlakozott számos jelentős nemzetközi részvénytársaság, az ENSZ, az egyházak, tudósok képviselői, s emellett többmillió magánszemély. Becslések szerint e célra jelenleg annyi pénz áll már rendelkezésre, amennyivel már két év alatt keletkező eredményt lehet elérni — legalábbis az alapvető gazdasági és szociális kérdések megoldásában.

A telex azonban hallgat...

Milyen szép is lenne, ha ebből egy szó igaz lenne. De nem igaz csupán annyi, hogy meleg van. Mit tehetek? Most már mindegy. Mielőtt összegyűrném a papírt, odaadom a szedőknek...

HIRDESSEN POSTAI FELADÁSSAL!

Kedves Olvasó! Ha kitölti ezt a szelvényt, borítékba teszi és feladja címünkre:

DÁTUM RT. 7100 Szekszárd,
Bajcsy-Zsilinszky u. 7.

három napon belül olvashatja hirdetését (fizetés utólag, kiküldött csekkünkön).

Megrendelő neve:

Címe:

Hirdetés szövege:

Európai sorköteles konferencia

Érdekvédő honvédek

Az elmúlt napokban a semleges Finnország adott otthont annak a konferenciának, amelyen az európai sorkötelesek érdekvédelmi szervezetei vitatták meg tapasztalataikat, a katonafiatalként jogainak védelmével, a szolgálati körülmények javításával összefüggő problémákat. A kelet-európai megújulási törekvések iránt világszerte tapasztalható érdeklődés egyik újabb jeleként az érdekvédő szövetség XI. kongresszusára ez alkalommal meghívót kaptak a magyar és a szovjet katonafiatalként képviselői is. Hazánkat a hátszágvédelemnél szolgálatot teljesítő 19 éves Winkler Krisztián őrvezető és a honi légvédelemnél szolgáló 21 éves Rajkovičs Zoltán honvéd képviselte. Elményeikről, tapasztalataikról kedden sajtótájékoztatót tartottak a Honvédelmi Minisztériumban.

Mindenekelőtt néhány szóban bemutatnák a Magyarországon eddig ismeretlen nyugat-európai szövetséget. Míg a katonáskodás hazai gyakorlatában egyelőre meglehetősen szokatlanul hangzik a sorkötelesek érdekeinek védelméről beszélni, addig Európa nyugati felén — Svédországtól Franciaországig — többfelé már jó egy évtizede eredményesen működnek a nemzeti hadseregben szolgálatot teljesítő ka-

tonafiatalként érdekeinek érvényesítésére létrehozott szerveződések. A „honvédelmi adminisztráció” az egyes országokban természetesen eltérően értékelik az efféle érdekvédő szervezetek tevékenységét. A skandináv államokban általában széles körű működési lehetőséget biztosítanak számukra, míg a kontinens déli felén az érdekvédő egyleteket jobbra a laktanyák kapuin kívülre igyekeznek szorítani.

A két magyar katonafiatalként helyszíni tapasztalatai szerint nyugat-európai társaikat általában ugyanazok a problémák foglalkoztatják, amelyek megoldásáért a Magyar Néphadseregben szolgáló sorkatonák is időről időre szót emelnek a különféle fórumokon. Ezek közé tartozik mindenképp a szolgálati idő lehetőség szerinti mérséklése, az emberséges bánásmód, a lakóhelyükhöz közeli elhelyezés, a polgári képzésüknek megfelelő katonai szolgálat, az elhelyezési körülmények javítása, a „zsold” emelése.

Mivel az érdekvédelemnek ezek a problémái hazánkban sem kevésbé fontosak, várhatóan Magyarországon is hamarosan megjelenik majd a sorkötelesek érdekvédő szervezete, amihez egyébként a nyugat-európai társaservezetek máris felajánlották segítségüket.

Kérdésekre válaszolva a Honvédelmi Minisztérium képviselője elmondta: bár a HM vezetése is felkarolta a sorkatonai érdekvédelem ügyét, egyelőre türelme inti a katonafiatalként.

A hivatalos álláspont szerint ugyanis a Magyar Néphadsereg belső életét érintő szerveződéseknek összhangban kell

állniuk a szolgálati szabályzat előírásaival. Ez viszont szükségessé teszi a jelenleg érvényben lévő, s az elmúlt hónapokban viharos gyorsasággal változó szabályzatok nyomon követését, a tervek szerint a párttörvény elfogadásával egy időben szabályzat meg az új szolgálati szabályzat.

Kitárt könyvtár Pécsen

Gazdasági vállalkozásokat is folytató, sokoldalú kulturális intézménnyé alakítja központi könyvtárát és a hozzá tartozó százötvenegy könyvtár alkotta hálózatot a Szakszervezetek Baranya Megyei Tanácsa. A „Fúzió” kultúra és szabadidő szakszervezeti központ a munkahelyekre és a munkavállalókra összpontosító tevékenységet folytat, s az eddigi könyvtári működést sokszínű művelődési-szolgáltató kínálattal bővíti. A pécsi központi szakszervezeti könyvtárban kommunikációs központot állítanak fel, amely különféle szakirodalmak tematikus bibliográfiáinak összeállítására is vállalkozik. A könyvtárhálózat olvasóköreit szervez az oda-járók igényei alapján, videoparkját kölcsönzésre is felkínálja. Már megkezdtek a könyvkereskedés, illetve könyvaukciók szervezéséhez szükséges jogosítványok beszerzését is.

Szolgáltatásait a szakszervezeteken kívül más szerveze-

teknek és egyéneknek is felkínálja. Az idegenforgalmat felkeltő Baranyában példaként szolgáló szakmai nyelvtanfolyamok szervez a különféle kereskedelmi szervezetek, taxisok, vendéglátók számára. A megyei Munkügyi Szolgáltató Irodával közösen átképző tanfolyamokat indít, megjelenteti munkavállalók megyei lapján, amely a munkaerőpiaci és munkajogi tájékoztatást segíti, és „Ki-ki” címmel gyermek- és ifjúsági kiadványokat is kiad majd. A közelmúltban épült korszerű pécsi könyvtár monodráma rendszeres bemutatóhelye lesz, számos program megrendezésére vállalkozik, sőt reklámpropaganda-közvetítőként és választási kampányszervezőként is megjelenik a nyilvánosság előtt. Az új típusú — de a hagyományos szakszervezeti hagyományokat is fontos céljainak tartó — kulturális intézmény munkáját szakmai és társadalmi felügyeletet gyakorló igazgatótanács irányítja.

A Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. napilapja. Főszerkesztő Bába Iván. Főszerkesztő-helyettesek: Czako Sándor és dr. Tóttós Gábor. Külföldi tudósítók: Szalai Anna (Varsó), Zirkuli Péter (Párizs) és Vig József (Toronto). Munkatársak: Bálint György, dr. Böröcz István, Gadó György, Kapfinger András, Györfy Árpád, Lékó Sándor, Mészáros Tamás, Tamási János, dr. Tóth Edit, Veress Éva, V. Horváth Mária, Wágner Dezső. Kiadja a Dátum Lap- és Könyvkiadó Rt. Felelős kiadó: Földi István ügyvezető igazgató. Szédes és tördelés: Babits Kiadó. Felelős vezető: dr. Károly István. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 7100 Szekszárd, Bajcsy-Zsilinszky u. 7. Tel.: 16-277. Nyomja a Szekszárdi Nyomda Vállalat, Szekszárd, Széchenyi u. 46. Tel.: 11-422. Felelős vezető: Benizs Sándor igazgató. Terjesztés: Budapest XIII., Lehel u. 10/A. 1900, közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a HÉLIR 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámmal. Előfizetési díj egy hónapra 115,— Ft, negyedévre 345,— Ft, fél évre 690,— Ft, egy évre 1.380,— Ft. Indexszám: III/PNL/31/TO/1989 ISSN szám: 0864-9170